

**Zdravotnictví jako součást
národní ekonomiky
2008**

Časové řady vybraných finančních ukazatelů

*Health service as a part
of national economy
2008*

Time series of selected financial indicators

Z D R A V O T N I C K Á   S T A T I S T I K A

Vydává Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Praha 2, Palackého nám. 4

www.uzis.cz

Zdravotnictví jako součást národní ekonomiky

Časové řady vybraných finančních ukazatelů

Cílem publikace je poskytnout odborným uživatelům ze zdravotnictví, ale i široké veřejnosti, formou časových řad, informace o vývoji ekonomické situace ve zdravotnictví v kontextu vývoje celkového ekonomického prostředí. Aktuální publikace obsahuje výběr dostupných informací z různých zdrojů - makroekonomické informace z Českého statistického úřadu, informace z oblasti výdajů na zdraví a zdravotního pojištění především z Ministerstva zdravotnictví ČR, Českého statistického úřadu a zdravotních pojišťoven. Pro oblast poskytovatelů zdravotní péče jsou Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR využity údaje z Národního zdravotnického informačního systému. Dále jsou použity údaje Státního ústavu pro kontrolu léčiv a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Podkladem pro mezinárodní srovnání byla databáze OECD Health Data.

Publikace vycházela od roku 1998 pod jménem „Vývoj finančních ukazatelů makroekonomických a ze zdravotnictví“, od roku 2005 pod výše uvedeným názvem.

Health service as a part of national economy

Time series of selected financial indicators

The aim of the publication is to present information on the economic situation in health care and its trends, in the form of time series, in context with the development of the overall economic environment, and to provide it to health professionals as well as to the wide public. The present issue contains a digest of available economic information from various sources. Macroeconomic information from Czech Statistical Office, information on expenditure on health and on health insurance first of all from Ministry of Health, Czech Statistical Office and from health insurance corporations. The area of health care providers is covered by Institute of Health Information and Statistics using data of the National Health Information System. Further data are obtained from State Institute for Drug Control and Ministry of Labour and Social Affairs. The basis for international comparison is the database OECD Health Data.

The publication has been published since 1998 under the title „Trend of macroeconomic and health indicators“, from 2005 under the present title.

© ÚZIS ČR, 2009

© Translation ÚZIS ČR

ISSN 1801-545X

ISBN 978-80-7280-826-7

Obsah

Úvod	9
Stručný komentář k publikovaným grafům a tabulkám	11

Grafy

1. Vývoj HDP v letech 2000 až 2008 v mld. Kč	17
2. Vývoj HDP v letech 2000 až 2008 dle směnného kurzu v mld. USD a v paritě kupní síly (v mld. PPS)	17
3. Vývoj výdajů na zdravotnictví a spotřebitelských cen (2000 = 100)	18
4. Index vývoje spotřebitelských cen (2000 = 100).....	19
5. Výdaje na zdravotnictví v mld. Kč	19
6. Vývoj veřejných výdajů na zdravotnictví (2000 = 100)	20
7. Struktura tržeb lékáren v letech 2002–2008.....	21

Tabulky

1. Makroekonomické ukazatele

1.1 Hrubý domácí produkt (HDP)	22
1.2 Hrubý domácí produkt dle směnného kurzu a v paritě kupní síly	22
1.3 Vývoj HDP a deflátoru (v %, předchozí rok = 100).....	23
1.4 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	23
1.5 Index vývoje spotřebitelských cen	24
1.6 Střední stav obyvatelstva	25
1.7 Index vývoje spotřebitelských cen (2005 = 100)	25
1.8 Míra inflace	25
1.9 Obecná míra nezaměstnanosti	25
1.10 Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců (na fyzické osoby)	26
1.11 Tempo růstu průměrné hrubé měsíční mzdy zaměstnanců	26
1.12 Průměrné měsíční mzdy zaměstnanců celkem (na fyzické osoby)	27
1.13 Průměrné měsíční mzdy v nepodnikatelské sféře (na fyzické osoby)	27
1.14 Vyplacené sociální dávky a výpomoci (v mil. Kč)	28
1.15 Tempo růstu vyplacených sociálních dávek a výpomocí (v %, předchozí rok = 100)	29
1.16 Tempo růstu vyplacených sociálních dávek (v %, 2000 = 100)	30
1.17 Příspěvky na sociální zabezpečení (v mil. Kč)	30
1.18 Tempo růstu příspěvků na sociální zabezpečení (v %, předchozí rok = 100).....	31
1.19 Průměrný evidenční počet zaměstnanců podle vybraných odvětví OKEČ ..	31

2. Finanční ukazatele zdravotnictví

2.1 Výdaje

2.1.1	Celkové výdaje na zdravotnictví	32
2.1.2	Srovnání podílu celkových zdravotnických výdajů na HDP ve vybraných státech v %	33
2.1.3	Výdaje na zdravotnictví veřejné a soukromé (v mil. Kč)	34
2.1.4	Meziroční přírůstky výdajů na zdravotnictví celkem	35
2.1.5	Meziroční přírůstky soukromých výdajů na zdravotnictví	35
2.1.6	Meziroční přírůstky veřejných výdajů na zdravotnictví	35
2.1.7	Porovnání reálného vývoje celkových výdajů na zdravotnictví	36
2.1.8	Porovnání reálného vývoje veřejných výdajů na zdravotnictví	36
2.1.9	Výdaje na zdravotnictví na 1 obyvatele (v Kč)	37
2.1.10	Vývoj výdajů na zdravotnictví (2000 = 100)	37
2.1.11	Vývoj HDP a příspěvků na sociální zabezpečení placených státem	38

2.2 Průměrné mzdy

2.2.1	Průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví (v Kč)	39
2.2.2	Průměrné měsíční mzdy zaměstnanců ve zdravotnictví (v Kč)	40

2.3 Zdravotní pojišťovny

2.3.1	Náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči	42
2.3.2	Vývoj hospodaření systému veřejného zdravotního pojištění (mil. Kč)	43
2.3.3	Struktura nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči podle segmentů péče (mil. Kč)	44
2.3.4	Struktura vybraných nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči podle segmentů péče (v %)	45
2.3.5	Průměrné náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči na jednoho pojištěnce dle druhu poskytované péče (v Kč)	46
2.3.6	Průměrné náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči na jednoho pojištěnce dle věkové struktury (v Kč) 2005–2007	48

2.4 Léky

2.4.1	Vývoj objemu distribuovaných léčivých přípravků	49
2.4.2	Distribuovaná léčiva podle ATC skupin	50
2.4.3	Distribuovaná léčiva podle ATC skupin - dle počtu balení	51
2.4.4	Průměrná cena 1 balení léčiv (v Kč)	52
2.4.5	Podíl distribuovaných léčiv na celkových výdajích na zdravotnictví	52
2.4.6	Dynamika vývoje objemu distribuovaných léčivých přípravků a výdajů na zdravotnictví celkem	53

2.5	Lékárny a výdejny	
2.5.1	Počet lékáren a výdejen	54
2.5.2	Počet obyvatel na 1 lékárnou	54
2.5.3	Lékárenská péče celkem	55
2.6	Lázeňská péče	
2.6.1	Pacienti přijatí do lázeňských léčeben v letech 2004–2008 podle způsobu platby	56
	Značky v tabulkách	57
	Zkratky použité v publikaci	58
	Poznámky k tabulkové části	60

Contents

Introduction	10
A brief comment on the presented graphs and tables	14

Graphs

1. GDP development 2000–2008 in thousand mill. CZK	17
2. GDP development in 2000–2008 in current rates USD/CZK and in Purchasing Power Standard	17
3. Trend of expenditure on health and consumer prices	18
4. Index of consumer prices (2000 = 100)	19
5. Expenditure on health in thousand mill. CZK	19
6. Trend of public expenditure on health (2000 = 100)	20
7. Structure of returns of pharmacies in 2002–2008	21

Tables

1. Macroeconomic indicators

1.1 Gross domestic product (GDP)	22
1.2 GDP in USD as per conversion rate and in purchasing power parity	22
1.3 Trend of GDP and GDP deflator (% , previous year = 100)	23
1.4 Gross domestic product per capita	23
1.5 Trend of development of consumer prices	24
1.6 Mid-year population	25
1.7 Trend of consumer prices (2000 = 100)	25
1.8 Inflation rate	25
1.9 General rate of unemployment	25
1.10 Average monthly gross wages of employees (physical persons)	26
1.11 Growth rate of average monthly gross wages of employees (in % , previous year = 100)	26
1.12 Average monthly wages of employees total (per physical person)	27
1.13 Average monthly wages in non-business spheres (physical persons)	27
1.14 Paid-out social support benefits (mill. CZK)	28
1.15 Growth rate of paid-out social benefits (% , previous year = 100)	29
1.16 Growth rate of paid-out social support benefits (% , 2000 = 100)	30
1.17 Contributions to social security (in mil. CZK)	30
1.18 Growth rate of contributions to social security (in % previous year = 100) ..	31
1.19 Average No. of employees on payroll as per selected branches of activities	31

2. Financial indicators of health care

2.1 Expenditure

2.1.1	Total expenditure on health	32
2.1.2	Comparison of the proportion of the total health expenditure to GDP in selected countries (in %)	33
2.1.3	Health expenditure public and private (mill. CZK)	34
2.1.4	Annual growth of health expenditure total	35
2.1.5	Annual growth of private health expenditure	35
2.1.6	Annual growth of public health expenditure	35
2.1.7	Evaluation and comparison of real development of total health expenditure	36
2.1.8	Evaluation and comparison of real development of public health expenditure	36
2.1.9	Health expenditure per capita (in CZK).....	37
2.1.10	Trend of health expenditure (2000 = 100)	37
2.1.11	Trend of GDP and of social security contributions paid by the state	38

2.2 Average wages

2.2.1	Average monthly wages in health service (in CZK)	39
2.2.2	Average monthly wages of employees in health service (in CZK)	40

2.3 Health insurance corporations

2.3.1	Health care costs of health insurance corporations	42
2.3.2	Trend of economic results of public health insurance system (mill. CZK) ...	43
2.3.3	Structure of health care costs of health insurance corporations by type of health care (in mill. CZK)	44
2.3.4	Structure of selected health care costs of health insurance corporations by type of health care	45
2.3.5	Average health care costs of health insurance corporations per one insured by type of health care (in CZK)	46
2.3.6	Average health care costs of health insurance corporations per one insured by age-groups in 2005–2007	48

2.4 Medicaments

2.4.1	Trend of the volume of distributed medicaments	49
2.4.2	Distributed medicaments by ATC groups	50
2.4.3	Distributed medicaments by ATC groups - in No. of packings	51
2.4.4	Average price of 1 package of drugs (in CZK)	52
2.4.5	Proportion of distributed medicaments in total health expenditure	52

2.4.6	Trend of growth of volume of distributed medicaments and of volume of total health expenditures	53
2.5	Pharmacies and hand-out facilities	
2.5.1	Pharmacies and hand-out facilities	54
2.5.2	Number of inhabitants per one pharmacy	54
2.5.3	Pharmaceutical service total	55
2.6	Balneal Care	
2.6.1	Patients admitted to balneological institutes in 2004–2008 by mode of payment	56
	Symbols in the tables	57
	Abbreviations	59
	Comments to the tables	60

Úvod

Publikace „Zdravotnictví jako součást národní ekonomiky 2008“ sleduje zdravotnictví jako jedno z odvětví národního hospodářství v širších makroekonomických souvislostech. V publikaci jsou uvedeny základní ekonomické informace o výši hrubého domácího produktu, spotřebitelských cenách, inflaci, nezaměstnanosti, mzdách, sociálním zabezpečení a dále informace týkající se zdravotnictví: vývoj výdajů na zdravotnictví v členění veřejné a soukromé, stručný přehled o ekonomických výsledcích nemocnic, zdravotních pojišťoven, ukazatele týkající se spotřeby léčiv a lékařské péče. Údaje jsou uspořádány tak, aby bylo možno sledovat dynamiku vývoje v co nejdelším časovém období. Snahou bylo sestavit aspoň vybrané ukazatele do časových řad od roku 2000, případně od jiného roku, od kterého jsou výdaje k dispozici a srovnatelné.

Publikace vychází od roku 1998 (původně pod názvem „Vývoj finančních ukazatelů makroekonomických a ze zdravotnictví“) a je výsledkem spolupráce týmu pracovníků ÚZIS ČR. Kromě vlastních zdrojů informací ze statistického zjišťování bylo čerpáno z dostupných informací publikovaných Českým statistickým úřadem (ČSÚ), Ministerstvem zdravotnictví ČR (MZ), Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR (MPSV), Státním ústavem pro kontrolu léčiv (SÚKL) a zdravotními pojišťovnami.

Introduction

In the publication „Health service as a part of national economy 2008“, health care is viewed as one of branches of national economy in a broad macroeconomic context. The publication presents basic economic information on the gross domestic product, consumer prices, inflation, unemployment, wages, social security and further information concerning health care: the trends of expenditure on health separated into public and private, a brief survey of economic balance of hospitals and health insurance corporations, indicators concerning drug consumption and pharmaceutical care. Data are arranged with regard to clear presentation of the dynamics of trends in as long time periods as possible. Efforts were made to present at least selected indicators in time series from 2000, or from a later year from which data are available and comparable.

The presented publication has been published since 1998 (formerly under the title „Trends of macroeconomic and health indicators“) and results from co-operation of a team of workers of IHIS CR. Besides statistical data collected and processed by IHIS CR, further information is obtained from data published by Czech Statistical Office (CZSO), Ministry of Health (MH), Ministry of Labour and Social Affairs (MLSA), State Institute for Drug Control (SUKL) and health insurance corporations.

Stručný komentář k publikovaným grafům a tabulkám

Růst ekonomiky ČR pokračoval i v roce 2008, vzrostly všechny základní sledované ekonomické ukazatele. Hrubý domácí produkt (HDP) v běžných cenách dosáhl v roce 2008 podle údajů zveřejněných Českým statistickým úřadem do 30. 6. 2009 hodnoty 3 696 389 mil. Kč a proti předchozímu roku se zvýšil v běžných cenách o 4,6 %. Ve stálých cenách roku 2000 růst oproti roku 2007 představoval 3,0 %, roční míra inflace činila 6,3 %. HDP v běžných cenách se ve srovnání s rokem 2000 zvýšil na 168,8 %, ve stálých cenách roku 2000 se oproti roku 2000 zvýšil na 140,2 %. Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců v ČR vzrostla v roce 2008 o 8,5 % a činila ke konci roku 23 542 Kč. Mzdy zaměstnanců ve zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti se meziročně zvýšily o 5,2 % a dosáhly v průměru 20 943 Kč. Oproti roku 1995 se průměrná nominální mzda v ČR zvýšila na cca 283 % a reálná mzda na 163 %.

Střední stav obyvatelstva za rok 2008 dosáhl 10 429 692 osob a počet obyvatel ČR k 31. 12. 2008 dosáhl 10 467 542 (ČSÚ). K 31. 12. 2008 žilo v ČR legálně 438 301 cizinců (ČSÚ/Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie MV ČR), což bylo 4,2 % populace České republiky.

Průměrná obecná míra nezaměstnanosti v roce 2008 byla 4,4 %. Absolutní počty registrovaných uchazečů o zaměstnání se v průběhu roku 2008 pohybovaly mezi 298 tis. až 365 tisíc osob.

Oproti roku 2007 vzrostl objem vyplacených sociálních dávek a výpomocí o 5,2 % (celkem 690 372 mil. Kč).

V rámci daných ekonomických možností se vyvíjelo i zdravotnictví. Celkové výdaje, tedy státní rozpočet, rozpočty krajů, měst, obcí a dobrovolných svazků obcí (dále jen územní rozpočty), systém veřejného zdravotního pojištění a soukromé výdaje celkem, dosáhly podle předběžných odhadů cca 259 245 mil. Kč, což znamená nárůst oproti předcházejícímu roku o 7,2 %. Výdaje na zdravotnictví tak představovaly cca 7,0 % objemu hrubého domácího produktu. Pro srovnání je možné uvést, že dle databáze Světové zdravotnické organizace Health for All 2009 dosáhl tento ukazatel v roce 2007 v zemích EU v průměru 8,87 %. Rozhodující část financování zdravotnictví v ČR nesou zdravotní pojišťovny s podílem 77,4 %, státní a územní rozpočty kryly cca 7,1 % a soukromé výdaje cca 15,5 %. Podíl těchto zdrojů na financování zdravotní péče se v posledních letech mění mírně ve prospěch výdajů soukromých.

K datu uzávěrky této publikace není uzavřeno hodnocení systému veřejného zdravotního pojištění, které ze zákona zpracovává MZ ČR a MF ČR a schvaluje Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Údaje uváděné v tabulkách publikace je nutno považovat za předběžné. V roce 2008 evidovalo všech 10 zdravotních

pojišťoven celkem cca 10 365 tis. pojištěnců, z toho u Všeobecné zdravotní pojišťovny jich bylo registrováno cca 63 %.

Z důvodu zachování časových řad respektuje ÚZIS ČR strukturu dosavadních tabulek včetně zdrojů dat, tj. ČSÚ i MZ ČR. Obě instituce vedou evidenci hospodaření zdravotních pojišťoven dle svých metodik konzultovaných s MF. Data byla pro tuto publikaci přebírána včetně určitých rozdílů v některých položkách od obou institucí s uvedením příslušného zdroje.

V dohodě s ČSÚ přebírá ÚZIS ČR do svých publikací údaje o výdajích na zdravotnictví z tzv. zdravotnických účtů, které jsou publikovány za období od roku 2000. Za období před rokem 2000 jsou používány pro soukromé výdaje na zdravotnictví podklady o výdajích domácností ze zdrojů Národních účtů ČSÚ a pro veřejné výdaje na zdravotnictví výdaje zdravotních pojišťoven a veřejné rozpočty dle příslušných Statistických ročenek ČR.

Celková průměrná měsíční mzda ve zdravotnictví s odměňováním podle platných předpisů o platu (organizační složky státu a příspěvkové zdravotnické organizace - právní subjekty s IČO bez ohledu na jejich zřizovatele) v roce 2008 činila 24 867 Kč. Průměrná měsíční mzda lékařů a zubních lékařů byla 45 781 Kč. Průměrná měsíční mzda všeobecných sester a porodních asistentek dosáhla 24 221 Kč.

Celková průměrná měsíční mzda zaměstnanců odměňovaných podle platných předpisů o mzdě (nestátní zdravotnická zařízení, jejichž zřizovatelem je fyzická či právnická osoba a všechna lázeňská zdravotnická zařízení) v roce 2008 činila 20 504 Kč. Průměrná měsíční mzda lékařů a zubních lékařů byla 43 767 Kč. Průměrná měsíční mzda všeobecných sester a porodních asistentek dosáhla 20 504 Kč.

V roce 2008 bylo v České republice dodáno do lékáren, zdravotnických zařízení a prodejcům vyhrazených léčiv 317,7 milionů balení léčivých přípravků, což ve srovnání s rokem 2007 znamená pokles o 7,42 % a je to nejnižší počet balení za posledních 12 let. Ve finančním vyjádření se jedná o 72,75 miliardy Kč. Oproti roku 2007 finanční výdaje na léčivé přípravky vzrostly o 8,32 %. Průměrná cena jednoho balení léčivého přípravku pro konečného spotřebitele se zvýšila ze 195,80 Kč v roce 2007 na 229 Kč v roce 2008, což představuje nárůst přibližně o 17 %. Počet definovaných denních dávek dosáhl v roce 2008 5 210,43 mil. Pro výpočet byly využity DDD pouze pro ty léčivé látky, kdy jsou definovány WHO. Za předpokladu, že by všechny přípravky dodané distributory do zdravotnických zařízení byly použity pacienty v ČR, činila by v roce 2008 průměrná spotřeba léčivých přípravků jedním občanem ČR 30,60 balení s 501,91 DDD, v hodnotě 7 007,70 Kč. (ze zprávy SÚKL „Hodnocení vývoje distribuce léčivých přípravků za rok 2008“).

Lékárenskou péči zajišťovalo (dle Registru zdravotnických zařízení k 31. 12. 2008, včetně odloučených pracovišť) 2 566 lékáren spolu se 219 výdejními zdravotnických prostředků. Na 1 lékárnou v roce 2008 připadalo v průměru 4 079 obyvatel. Výkazy

NZIS o činnosti za rok 2008 odevzdalo do ÚZIS ČR celkem 2 388 zařízení, která za loňský rok přijala cca 69 mil. receptů. Na 1 obyvatele ČR tak připadlo cca 6,6 receptů za rok. Každý obyvateľ v průměru zaplatil v lékárně na doplatcích k receptům a poukazům spolu s volným prodejem léčiv a zdravotnických prostředků 1 525 Kč. Celkové tržby lékáren a výdejen za léky a zdravotnické prostředky činily cca 66 023 mil. Kč.

Lázeňskou zdravotní péči čerpalo v roce 2008 celkem cca 383 tis. pacientů. Celkem 267 056 osob včetně cizinců lázeňskou péči čerpalo na vlastní náklady a cca 116 tisíc pacientů se v lázeňských zařízeních léčilo na náklady veřejného zdravotního pojištění. Úhrady veřejného zdravotního pojištění za tuto léčbu v roce 2008 dosáhly 2 862 mil. Kč.

A brief comment on the presented graphs and tables

The growth of economy of the CR continued also in 2008, all monitored basic economic indicators increased. Gross domestic product (GDP) in current prices according to data published by Czech Statistical Office (CZSO) till 30. 6. 2009 reached the value 3 696 389 mill. CZK in 2008 and increased from the preceding year by 4.6 % in current prices. In fixed prices of 2000 the increase represented 3.0 %, the annual inflation rate was 6.3 %. In comparison with 2000, GDP increased to 168.8 % in current prices and to 140.2 % in fixed prices of 2000. The average monthly wage of employees in the CR increased in 2008 by 8.5 %, to 23 542 CZK by the end of the year. The wage of employees in health services, veterinary and social activities increased from the preceding year by 5.2 % and reached the average value 20 943 CZK. Compared with 1995 the average nominal wage in the CR increased to ca. 283 % and the real wage to 163 %.

The mean population number in 2008 was 10 429 692 and the number of inhabitants as of 31. 12. 2008 was 10 467 542 (CZSO). The number of foreigners living legally in the CR as of 31. 12. 2008 was 438 301 (CZSO and Directorate of foreigner police services of Ministry of Interior of the CR), which was 4.2 % of the total population of the Czech Republic.

The average general unemployment rate in 2008 was 4.4 %. The number of registered job applicants moved during 2008 between 298 ths. and 365 ths. persons.

The volume of social benefits and financial aids paid in 2008 increased from 2007 by 5.2 % (to total 690 372 mill. CZK).

Health services developed in the framework of general economic conditions. Total expenditure, from the State budget, regional budgets, cities, municipalities and voluntary municipal aggregates (further „territorial budgets“), from the public insurance system and also private expenditure, reached the total value ca. 250 246 mill. CZK according to preliminary estimates, which means an increase by 7.2 % from the preceding year. Expenditure on health thus represented ca. 7.0 % of the gross domestic product. For comparison, according to the World Health Organization database Health for All 2009 the average value of this indicator in EU countries in 2007 was 8.87 %. The decisive part of financing of health services in the CR is carried by public health insurance with the share of 77.4 %, the State budget and territorial budgets covered ca. 7.1 % and private expenditure ca. 15.5 %. The proportions of these sources of financing of health care have been slightly changing in recent years in favour of private expenditure.

At the time of this publication deadline the evaluation of public health insurance system performed according to the law by Ministries of Health (MH) and of Finance (MF) and approved by the Parliament was not finished. Related data in tables in this publication must be thus considered as preliminary. In 2008 the 10 existing health

insurance companies registered a total of ca. 10 365 ths. clients, of them ca. 63 % were registered in General health insurance company (GHIC).

For sake of preserving the time series, IHIS CR respects the structure of the previous tables, including the data sources, i.e., CZSO and MH. The two institutions keep evidence of economy of health insurance companies according to their own methods consulted with MF. Data for this publication were taken over, with proper source citation, from both institutions including certain differences in some items.

As agreed with CZSO, IHIS CR in its publications takes over data on health expenditure from so-called Health Accounts that are published for periods from the year 2000. For earlier periods, private expenditure on health is taken from data on household expenses in National Accounts of CZSO, and public expenditure on health from expenditure of health insurance companies and from public budgets according to the appropriate Statistical Yearbooks of the CR.

The average monthly wage in health services with remuneration according to valid regulations on salary (organisational components of the state and subsidised health organisations - legal subjects with organisation identification number irrespective of their founder) in 2008 was 24 867 CZK. The average monthly wage of physicians and dentists was 45 781 CZK. The average monthly wage of general nurses and midwives was 24 221 CZK.

The average monthly wage of employees in health services remunerated according to valid regulations on wage (non-state health establishments, whose founders are physical persons or legal bodies and all balneologic health establishments) in 2008 was 20 504 CZK. The average monthly wage of physicians and dentists was 43 767 CZK. The average monthly wage of general nurses and midwives was 20 504 CZK.

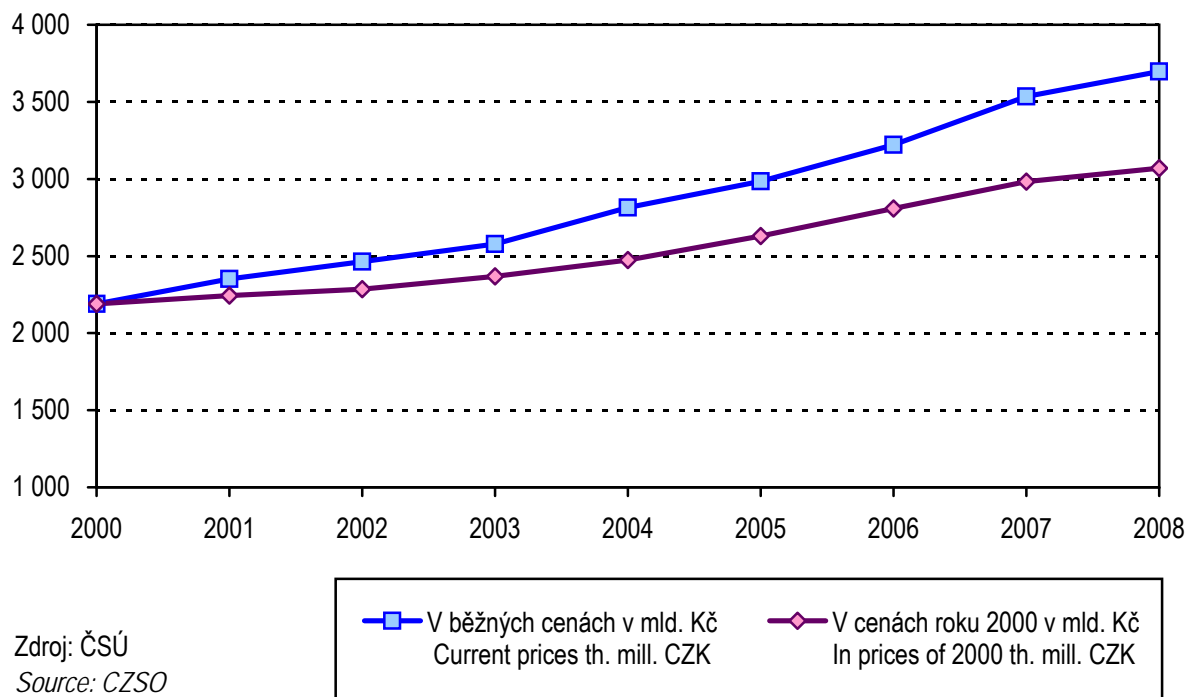
The total number of packages of medical preparations distributed to pharmacies, health establishments and to vendors of reserved medicaments in the CR was 317.7 million, which represented a decrease by 7.42 % in comparison with 2007 and the lowest number of packages in past 12 years. The corresponding financial value was 72.75 ths. mill. CZK. The financial expenditure on medical preparations rose from 2007 by 8.32 %. The average price of one package for the final consumer increased from 195.80 CZK in 2007 to 229 CZK in 2008, which represented an increase by ca. 17 %. The number of defined daily doses in 2008 reached the value 5 210.43 mil. The number includes only the DDD of medical substances defined by WHO. If all preparations provided by distributors to health establishments were consumed by patients in the CR, the mean consumption of medical preparations per 1 citizen of the CR in 2008 would be 30.60 packages with 501.91 DDD and financial value 7 007.70 CZK (from the SIDC report „Evaluation of the evolution of distribution of medical preparations in 2008“).

Pharmaceutical care was provided (according to Registry of health establishments as of 31. 12. 2008, including detached units) by 2 566 pharmacies together with 219 medical device dispensaries. Per 1 pharmacy in 2008 there were on the average 4 079 inhabitants. Statistical NHIS forms were returned to IHIS CR by 2 388 establishments that accepted during the year ca. 69 mill. prescriptions. Per 1 CR inhabitant there were in 2008 ca. 6.6 prescriptions. Every inhabitant paid on the average 1 525 CZK for surcharges to prescription medicaments and medical device vouchers together with free sales of medicaments and health care products. Total revenues of pharmacies and medical device dispensaries for medicaments and medical devices were ca. 66 023 mill. CZK.

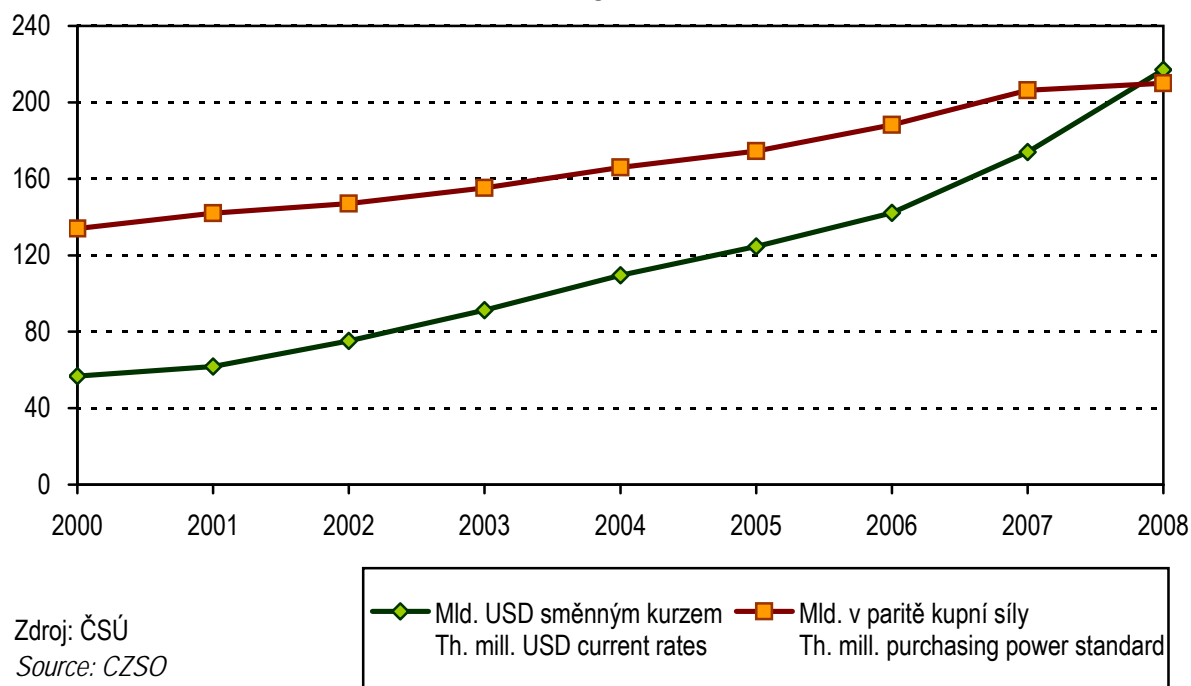
Balneal health care was provided in 2008 to almost 382 ths. patients. In the total, 267 056 persons including foreigners obtained this care at their own costs and ca. 116 thousand patients obtained therapy in Balneologic establishments at the cost of public health insurance. Payments from public health insurance for this treatment in 2008 reached 2 862 mill. CZK.

1. Vývoj HDP v letech 2000–2008 v mld. Kč
 GDP development 2000–2008 in thousand mill. CZK

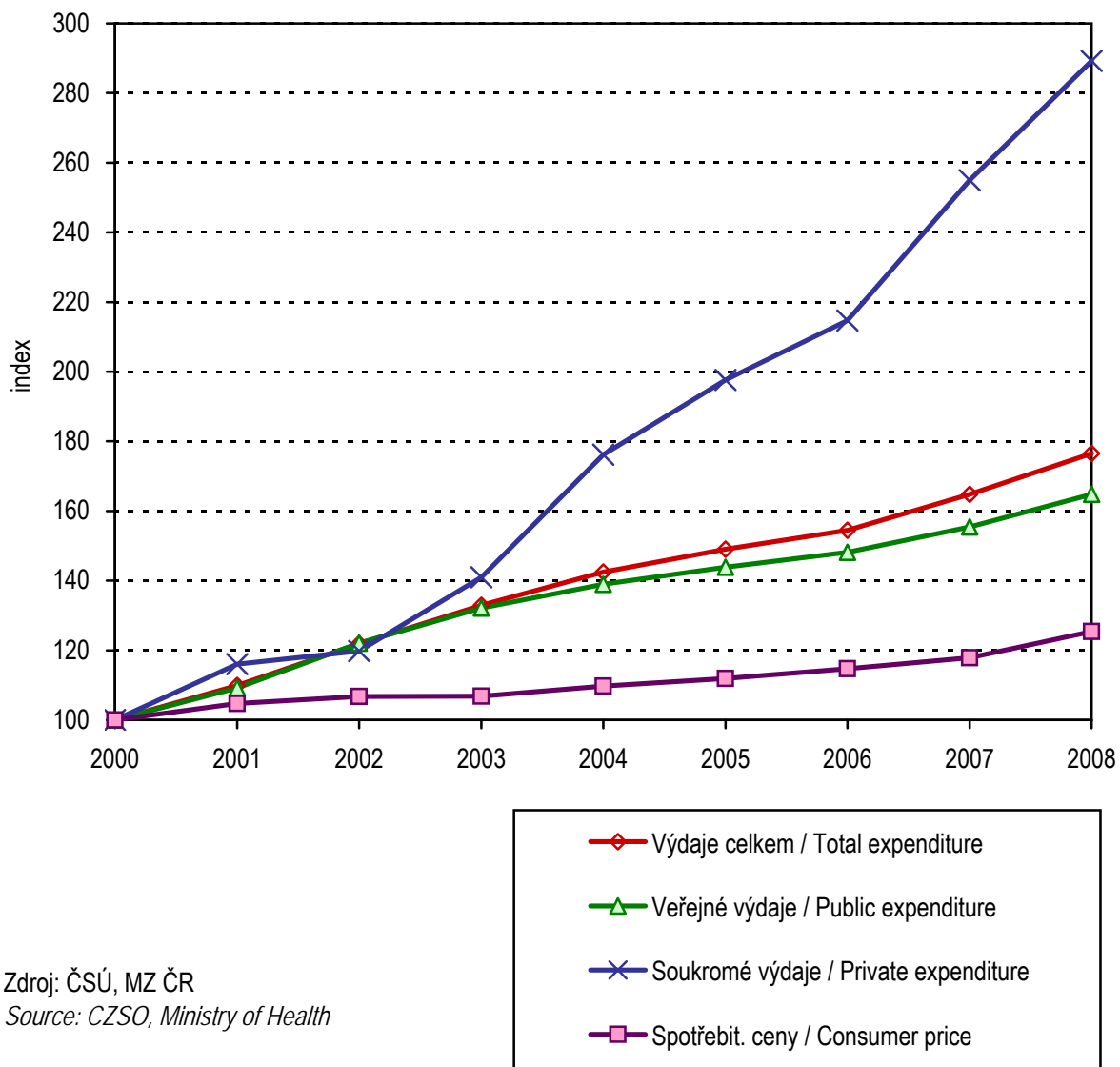

2. Vývoj HDP v letech 2000–2008 dle směnného kurzu v mld. USD a v paritě kupní síly (mld. PPS)
 GDP development 2000–2008 in current rates USD/CZK and in Purchasing Power Standard

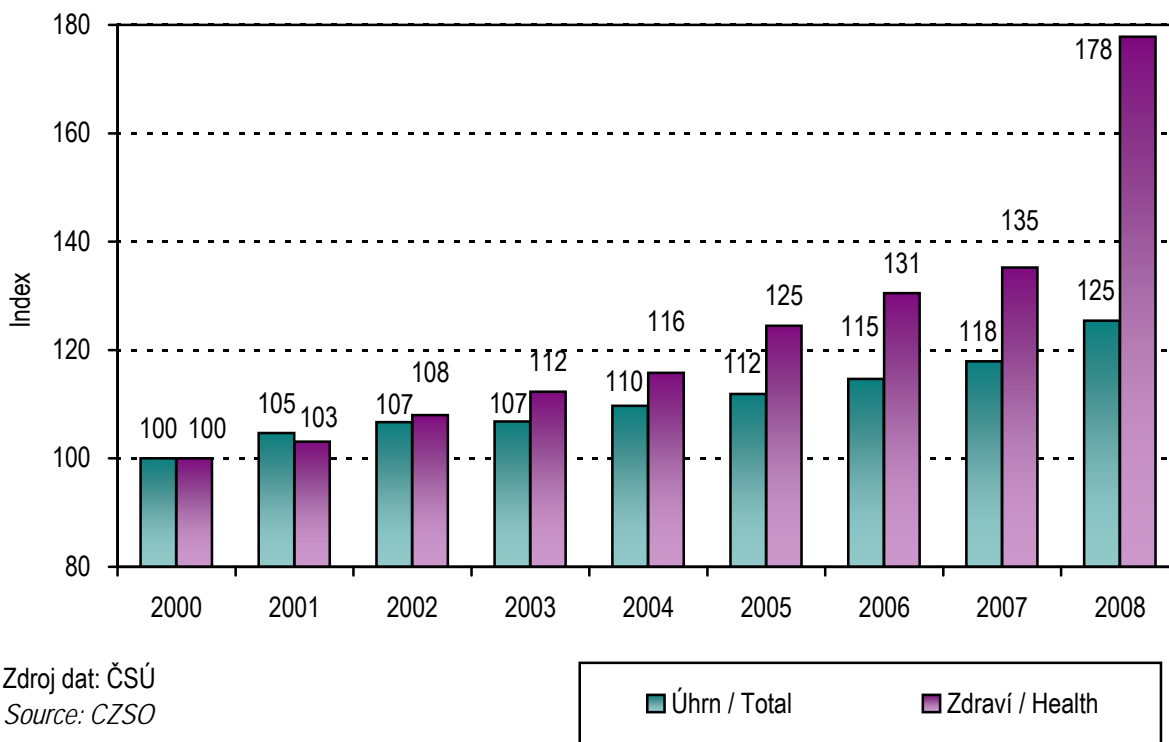

3. Vývoj výdajů na zdravotnictví a spotřebitelských cen (2000 = 100)

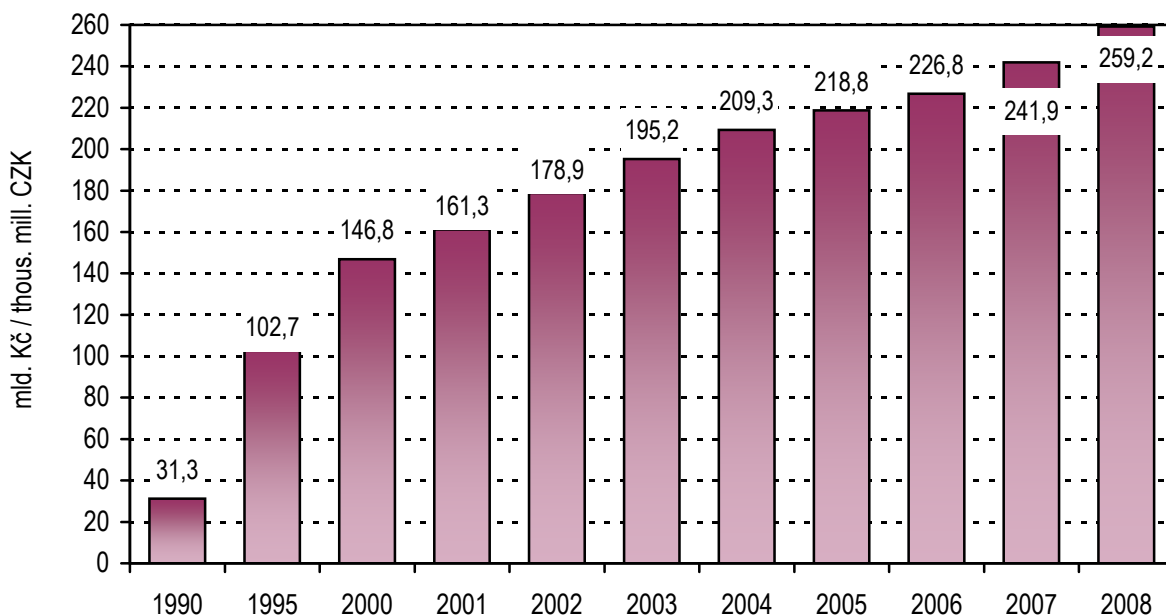
Trend of expenditure on health and consumer prices

4. Index vývoje spotřebitelských cen (2000 = 100)
Index of consumer prices (2000 = 100)

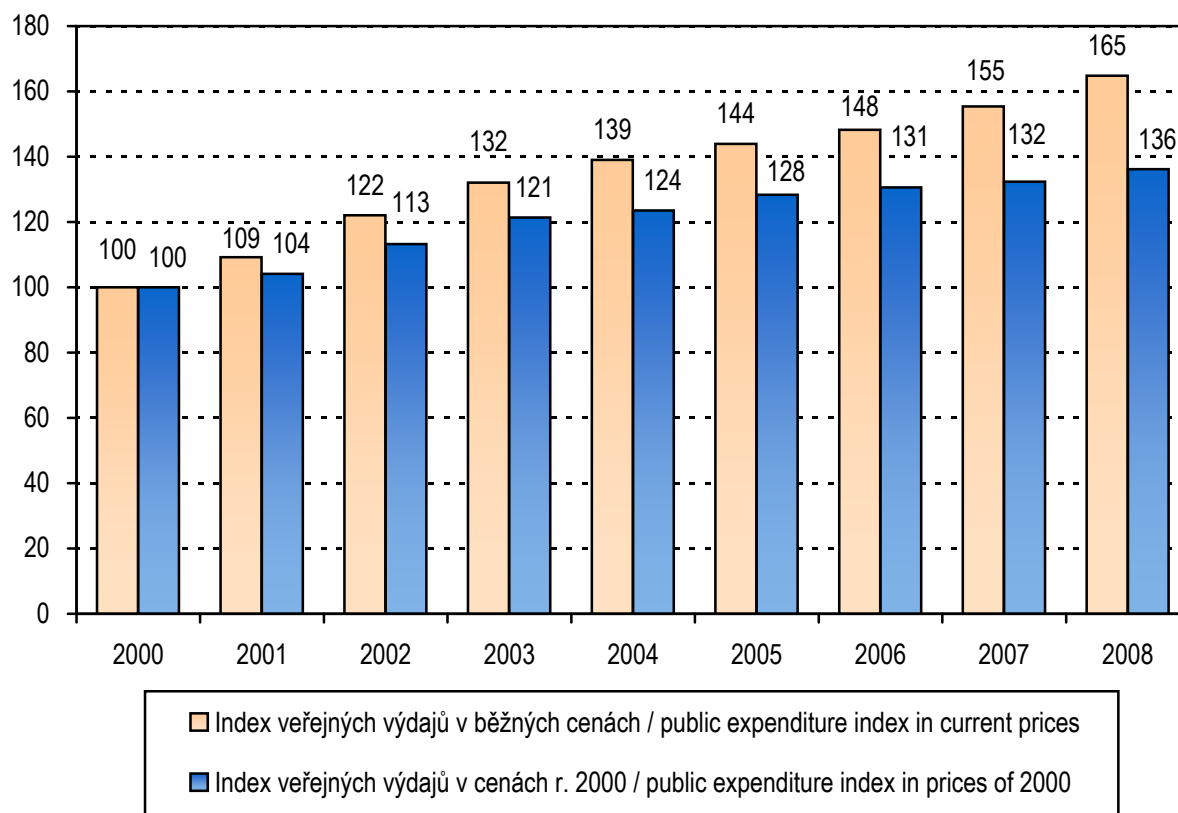

5. Výdaje na zdravotnictví v mld. Kč
Expenditure on health in thousand million CZK

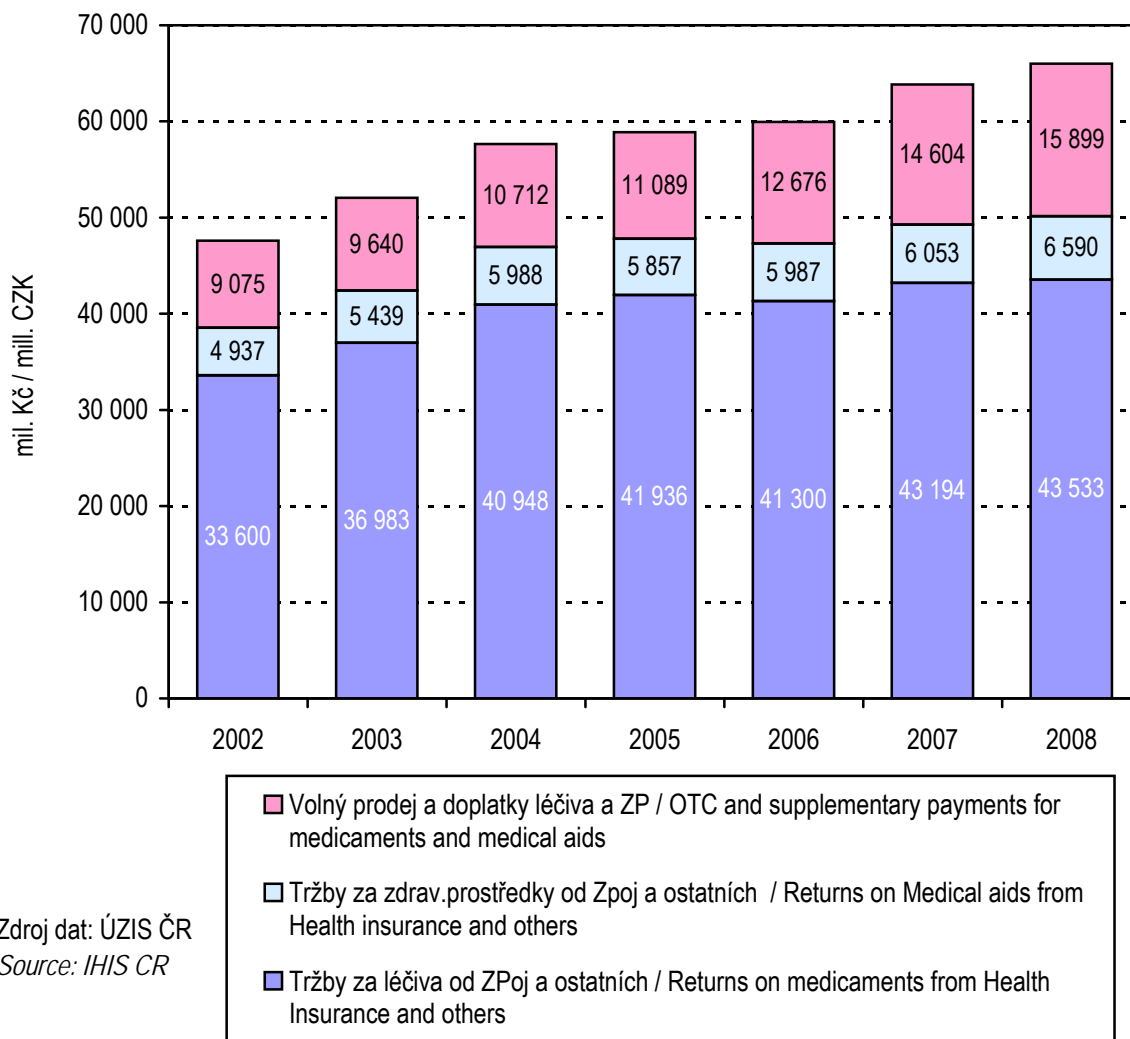
Zdroj dat: MZ, ČSÚ, ÚZIS ČR
 Source: Ministry of Health, CZSO, IHIS CR

6. Vývoj veřejných výdajů na zdravotnictví (2000 = 100)
Trend of public expenditure on health (2000 = 100)

Zdroj: MZ, ČSÚ, výpočet ÚZIS ČR
Source: Ministry of Health, CZSO, calculation IHIS CR

7. Struktura tržeb lékáren v letech 2002–2008
 Structure of returns of pharmacies in the years 2002–2008

1. Makroekonomické ukazatele

Macroeconomic indicators

1.1 Hrubý domácí produkt (HDP)

Gross domestic product (GDP)

Rok Year	V běžných cenách / Current prices		Ve stálých cenách r. 2000 / Prices of 2000	
	mil. Kč mill. CZK	index r. 2000=100 index =100	mil. Kč mill. CZK	index r. 2000=100 index 2000=100
2000	2 189 169	100,0	2 189 169	100,0
2001	2 352 214	107,4	2 242 943	102,5
2002	2 464 432	112,6	2 285 488	104,4
2003	2 577 110	117,7	2 367 818	108,2
2004	2 814 762	128,6	2 474 006	113,0
2005	2 983 862	136,3	2 630 273	120,1
2006	3 222 369	147,2	2 808 784	128,3
2007	3 535 460	161,5	2 981 579	136,2
2008	3 696 389	168,8	3 069 708	140,2

Zdroj: ČSÚ, výpočet indexu ÚZIS ČR

HDP upraven dle zveřejnění ČSÚ do 30.6.2009

Source: CZSO, index calculation IHIS CR

GDP rectified as per publication of CZSO till 30.6.2009

1.2 Hrubý domácí produkt dle směnného kurzu a v paritě kupní síly (v PPS) *)

GDP in USD as per conversion rate and in purchasing power parity (in PPS) *)

Rok Year	Dle směnného kurzu In conversion rate		V paritě kupní síly Purchasing power parity	
	v mil. USD mill. USD	kurz conversion rate	v mil. PPS mill. PPS	kurz conversion rate
2000	56 729	38,590	133 970	16,3407
2001	61 839	38,038	142 056	16,5584
2002	75 282	32,736	147 124	16,7507
2003	91 299	28,227	155 220	16,6030
2004	109 520	25,701	165 984	16,9580
2005	124 603	23,947	174 570	17,0926
2006	142 228	22,609	188 264	17,1162
2007	174 092	20,308	206 412	17,1282
2008	216 988	17,035	209 952	17,6059

*) PPS (Purchasing Power Standard) - umělá měnová jednotka pro vyrovnání rozdílů kupní síly jednotek národních měn členských zemí EU

*) PPS (Purchasing Power Standard) - artificial currency unit for mutual compensation of purchasing power differences of national currency units of the EU member countries

Zdroj: ČSÚ

HDP upraven dle zveřejnění ČSÚ do 30.6.2009

Source: CZSO

GDP rectified as per publication of CZSO till 30.6.2009

1.3 Vývoj HDP a deflátoru (v %, předchozí rok = 100)

Trend of GDP and GDP deflator (% , previous year = 100)

Rok Year	HDP / GDP		Deflátor Deflator
	v běžných cenách current prices	ve stálých cenách r. 2000 constant prices 2000	
2000	105,2	103,6	101,5
2001	107,4	102,5	104,9
2002	104,8	101,9	102,8
2003	104,6	103,6	100,9
2004	109,2	104,5	104,5
2005	106,0	106,3	99,7
2006	108,0	106,8	101,1
2007	109,7	106,2	103,4
2008	104,6	103,0	101,6

Zdroj: ČSÚ
Source: CZSO

HDP upraven dle zveřejnění ČSÚ do 30.6.2009
GDP rectified as per publication of CZSO till 30.6.2009

1.4 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele

Gross domestic product per capita

Rok Year	V běžných cenách v Kč Current prices in CZK	Ve stálých cenách r. 2000 v Kč Constant prices 2000 in CZK	Dle směnného kurzu v USD USD per conversion rate	V paritě kupní síly (v PPS) ¹⁾ Purchasing power parity (in PPS) ¹⁾
2000	213 110	213 110	5 522	13 042
2001	230 064	219 376	6 048	13 894
2002	241 593	224 050	7 380	14 423
2003	252 617	232 101	8 949	15 215
2004	275 770	242 385	10 730	16 262
2005	291 561	257 013	12 175	17 058
2006	313 868	273 574	13 882	18 337
2007	342 494	289 975	16 865	19 966
2008	354 410	289 975	20 805	20 130

¹⁾ PPS (Purchasing Power Standard) - umělá měnová jednotka pro vyrovnání rozdílů kupní síly jednotek národních měn členských zemí EU

¹⁾ PPS (Purchasing Power Standard) - artificial currency unit for mutual compensation of purchasing power differences of national currency units of the EU member countries

Zdroj: ČSÚ
Source: CZSO

HDP upraven dle zveřejnění ČSÚ do 30.6.2009
GDP rectified as per publication of CZSO till 30.6.2009

1.5 Index vývoje spotřebitelských cen

Trend of development of consumer prices

Rok <i>Year</i>	2005 = 100	Předchozí rok = 100 <i>Previous year = 100</i>	Průměr roku 2000 = 100 <i>Average 2000 = 100</i>
2000	89,4	103,9	100,0
2001	93,6	104,7	104,7
2002	95,4	101,8	106,6
2003	95,5	100,1	106,7
2004	98,1	102,8	109,7
2005	100,0	101,8	111,7
2006	102,5	102,5	114,6
2007	105,4	102,8	117,9
2008	112,1	106,4	125,4

Zdroj: ČSÚ, výpočet ÚZIS ČR

Source: CZSO, calculation IHIS CR

**1.6 Střední stav
obyvatelstva**
Mid-year population

Rok <i>Year</i>	Počet obyvatel <i>No. of inhabitant</i>
2000	10 272 503
2001	10 287 482
2002	10 200 774
2003	10 201 651
2004	10 206 923
2005	10 234 092
2006	10 266 646
2007	10 322 689
2008	10 429 692

Zdroj: ČSÚ
Source: CZSO

**1.7 Index vývoje spotřebitelských
cen (2005 = 100)**
Trend of consumer prices (2005 = 100)

Rok <i>Year</i>	Úhrn <i>Total</i>	Zdraví <i>Health</i>
2000	89,4	80,3
2001	93,5	82,8
2002	95,4	86,7
2003	95,5	90,2
2004	98,1	93,0
2005	100,0	100,0
2006	102,5	104,8
2007	105,4	108,6
2008	112,1	142,8

Zdroj: ČSÚ
Source: CZSO

1.8 Míra inflace
Inflation rate

Rok <i>Year</i>	%
2000	3,9
2001	4,7
2002	1,8
2003	0,1
2004	2,8
2005	1,9
2006	2,5
2007	2,8
2008	6,3

Zdroj: ČSÚ
Source: CZSO

**1.9 Obecná míra
nezaměstnanosti v %**
*General rate
of unemployment in %*

Rok <i>Year</i>	%
2000	8,8
2001	8,1
2002	7,3
2003	7,8
2004	8,3
2005	7,9
2006	7,1
2007	5,3
2008	4,4

Zdroj: ČSÚ
Source: CZSO   Metodika ILO
Methods of ILO

1.10 Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců (na fyzické osoby v Kč)
Average monthly gross wages of employees (physical persons, CZK)

Rok Year	Celkem Total	z toho / out of which	
		zpracovatelský průmysl manufacturing industry	zdravotnictví, veterinární a soc. činnost health, veterinary and social activities
2000	13 614	13 188	11 747
2001	14 793	14 130	13 356
2002	15 866	14 897	15 051
2003	16 917	15 842	16 311
2004	18 041	17 067	16 755
2005	18 992	17 877	17 510
2006	20 219	19 044	19 020
2007	21 694	20 433	19 909
2008	23 542	22 129	20 943

Zdroj: ČSÚ

Source: CZSO

1.11 Tempo růstu průměrné hrubé měsíční mzdy zaměstnanců
(v %, předchozí rok = 100)
Growth rate of average monthly gross wages of employees
(in %, previous year = 100)

Rok Year	Celkem Total	z toho / out of which	
		zpracovatelský průmysl manufacturing industry	zdravotnictví, veterinární a soc. činnost health, veterinary and social activities
2000	106,4	107,2	103,8
2001	108,7	107,0	113,7
2002	107,3	105,7	112,7
2003	106,6	106,3	108,4
2004	106,6	107,7	102,7
2005	105,3	104,7	104,5
2006	106,5	106,5	108,6
2007	107,3	107,3	104,7
2008	108,5	108,3	105,2

Zdroj: ČSÚ

Source: CZSO

1.12 Průměrné měsíční mzdy zaměstnanců celkem (na fyzické osoby)
Average monthly wages of employees total (per physical person)

Rok Year	Kč CZK	Index nominálních mezd <i>Nominal wages indices</i>		Index reálných mezd <i>Real wages indices</i>	
		předch. rok = 100 <i>prev. year = 100</i>	1995 = 100	předch. rok = 100 <i>prev. year = 100</i>	1995 = 100
1995	8 307	118,6	100,0	108,7	100,0
2000	13 614	106,4	163,9	102,6	118,2
2001	14 793	108,7	178,1	103,8	122,7
2002	15 866	107,3	191,0	105,2	129,1
2003	16 917	106,6	203,6	106,5	137,5
2004	18 041	106,6	217,2	103,8	142,8
2005	18 992	105,3	228,6	103,3	147,5
2006	20 219	106,5	243,4	103,9	153,2
2007	21 694	107,3	261,2	104,3	159,8
2008	23 542	108,5	283,4	102,0	163,1

Výpočet ÚZIS ČR: index reálných mezd = ind. nominálních mezd / ind. spotř. cen x 100

Calculation IHIS CR: real wage index = nominal wages index/consumer prices index x 100

Zdroj: ČSÚ

Source: CZSO

1.13 Průměrné měsíční mzdy v nepodnikatelské sféře
(na fyzické osoby)

Average monthly wages in non-business spheres (physical persons)

Rok Year	Kč CZK	Index nominálních mezd <i>Nominal wages indices</i>		Index reálných mezd <i>Real wages indices</i>	
		předch. rok = 100 <i>prev. year = 100</i>	2000 = 100	předch. rok = 100 <i>prev. year = 100</i>	2000 = 100
2000	12 731	108,5	100,0	104,6	100,0
2001	13 954	109,6	109,6	104,7	104,7
2002	15 342	109,9	120,5	107,9	112,9
2003	16 800	109,5	132,0	109,4	123,5
2004	17 762	105,7	139,5	102,9	127,1
2005	18 777	105,7	147,5	103,7	131,9
2006	19 784	105,4	155,4	102,8	135,5
2007	21 117	106,7	165,9	103,8	140,7
2008	22 037	104,4	173,1	98,1	133,8

Zdroj: ČSÚ, výpočet ÚZIS ČR

Source: CZSO, calculation IHIS CR

1.14 Vyplacené sociální dávky a výpomoci (v mil. Kč)
Paid-out social support benefits (mil. CZK)

Rok Year	Sociální dávky celkem <i>Total social benefits</i>	z toho / out of which				
		dávky důchodového pojištění <i>pension insurance benefits</i>	dávky nemoc. pojištění <i>sickness insurance benefits</i>	dávky v nezaměstnanosti <i>unemployment grants</i>	dávky státní soc. podpory <i>state social security benefits</i>	ostatní dávky a výpomoci soc. zabezpečení ¹⁾ <i>other social support benefits ¹⁾</i>
2000	392 248	196 017	28 943	5 680	30 270	15 927
2001	417 130	206 650	31 535	5 151	30 240	16 086
2002	455 049	222 278	34 807	6 139	31 906	17 809
2003	474 531	230 892	36 849	6 911	30 459	19 176
2004	529 329	238 280	32 459	6 994	31 401	59 485
2005	555 473	257 783	34 545	7 014	32 512	53 895
2006	593 293	278 437	35 950	7 275	31 311	64 118
2007	656 395	300 683	38 004	6 985	46 561	74 179
2008	690 372	328 818	35 333	7 085	40 263	77 633

¹⁾ Bez naturálních sociálních dávek

¹⁾ Without natural social benefits

Zdroj: ČSÚ

Source: CZSO

**1.15 Tempo růstu vyplacených sociálních dávek a výpomocí
 (v %, předchozí rok = 100)**

Growth rate of paid-out social benefits (% , previous year = 100)

Rok Year	Sociální dávk celkem <i>Total social benefits</i>	z toho / out of which				
		dávky důchodového pojištění <i>pension insurance benefits</i>	dávky nemoc. pojištění <i>sickness insurance benefits</i>	dávky v nezaměstnanosti <i>unemployment grants</i>	dávky státní soc. podpory <i>state social security benefits</i>	ostatní dávky a výpomoci soc. zabezpečení ¹⁾ <i>other social support benefits ¹⁾</i>
2000	107,8	108,2	147,9	101,4	101,6	121,1
2001	108,3	105,4	109,0	90,7	99,9	101,0
2002	109,1	107,8	110,4	119,2	105,5	110,7
2003	104,3	103,9	105,9	112,6	95,5	107,7
2004	111,5	103,2	88,1	101,2	103,1	310,2
2005	104,9	108,2	106,4	100,3	103,5	90,6
2006	106,8	108,0	104,1	103,7	96,3	119,0
2007	110,8	108,0	105,7	96,0	148,7	115,7
2008	105,2	109,4	93,0	101,4	86,5	105,9

¹⁾ Bez naturálních sociálních dávek

¹⁾ *Without natural social benefits*

Zdroj: ČSÚ

Source: CZSO

1.16 Tempo růstu vyplacených sociálních dávek (v %, 2000 = 100)
Growth rate of paid-out social support benefits (% , 2000 = 100)

Rok Year	Sociální dávkycelkem <i>Total social benefits</i>	z toho / out of which				
		dávky důchodového pojištění <i>pension insurance benefits</i>	dávky nemoc. pojištění <i>sickness insurance benefits</i>	dávky v nezaměstnanosti <i>unemployment grants</i>	dávky státní soc. podpory <i>state social security benefits</i>	ostatní dávky a výpomoci soc. zabezpečení ¹⁾ <i>other social support benefits¹⁾</i>
2000	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2001	106,3	105,4	109,0	90,7	99,9	101,0
2002	116,0	113,4	120,3	108,1	105,4	111,8
2003	121,0	117,8	127,3	121,7	100,6	120,4
2004	134,9	121,6	112,1	123,1	103,7	373,5
2005	141,6	131,5	119,4	123,5	107,4	338,4
2006	151,3	142,0	124,2	128,1	103,4	402,6
2007	167,3	153,4	131,3	123,0	153,8	465,7
2008	176,0	167,7	122,1	124,7	133,0	487,4

¹⁾ Bez naturálních sociálních dávek

Zdroj: ČSÚ, výpočet ÚZIS ČR

¹⁾ Without natural social benefits

Source: CZSO, calculation IHIS CR

1.17 Příspěvky na sociální zabezpečení (v mil. Kč)
Contributions to social security (in mill. CZK)

Rok Year	Placené celkem <i>Paid totally</i>	v tom placené / out of which paid by			
		zaměstnavateli <i>employers</i>	zaměstnanci <i>employees</i>	samoplátcí <i>self-payers</i>	státem <i>state</i>
2000	355 492	221 581	78 106	28 323	27 482
2001	379 398	236 143	82 891	31 328	29 036
2002	413 017	255 148	89 414	37 880	30 575
2003	440 585	271 926	95 116	41 036	32 507
2004	473 747	291 185	101 217	47 968	33 377
2005	507 344	310 477	108 178	54 957	33 732
2006	561 157	337 891	117 597	62 671	42 998
2007	614 698	368 412	128 081	70 746	47 459
2008	631 164	379 249	131 013	73 649	47 253

Zdroj: ČSÚ

Source: CZSO

1.18 Tempo růstu příspěvků na sociální zabezpečení
(v %, předchozí rok = 100)
Growth rate of contributions to social security
(in %, previous year = 100)

Rok Year	Placené celkem Totally paid	v tom placené / out of which paid by			
		zaměstnavateli employers	zaměstnanci employees	samoplátcí self-payers	státem state
2000	108,2	108,3	106,9	121,4	100,2
2001	106,7	106,6	106,1	110,6	105,7
2002	108,9	108,0	107,9	120,9	105,3
2003	106,7	106,6	106,4	108,3	106,3
2004	107,5	107,1	106,4	116,9	102,7
2005	107,1	106,6	106,9	114,6	101,1
2006	110,6	108,8	108,7	114,0	127,5
2007	109,5	109,0	108,9	112,9	110,4
2008	102,7	102,9	102,3	104,1	99,6

Zdroj: ČSÚ

Source: CZSO

1.19 Průměrný evidenční počet zaměstnanců podle vybraných
odvětví OKEČ (fyzické osoby, v tis. osob)
Average No. of employees on payroll as per selected branches
of activities (physical persons, in thous. persons)

Rok Year	Celkem Total	z toho / out of which	
		zpracovatelský průmysl processing industry	zdravotnické, veterinární a sociální činnosti health, veterinary and social activities
2000	3 222	1 064	214
2001	3 217	1 077	217
2002	3 185	1 051	221
2003	3 225	1 042	226
2004	3 199	1 040	225
2005	3 226	1 051	230
2006	3 274	1 067	231
2007	3 325	1 090	234
2008	3 345	1 095	235

Zdroj: ČSÚ

Source: CZSO

2. Finanční ukazatele zdravotnictví
Financial indicators in health care

2.1 Výdaje
Expenditure

2.1.1 Celkové výdaje na zdravotnictví *)
Total expenditure on health*)

Rok <i>Year</i>	Celkem v mil. Kč <i>Total mill. CZK</i>	V % z HDP ¹⁾ <i>% of GDP ¹⁾</i>
1990	31 250	5,39
1991	39 520	5,27
1992	45 652	5,39
1993	73 062	7,29
1994	86 418	7,31
1995	102 664	7,00
1996	112 939	6,71
1997	120 655	6,66
1998	131 929	6,72
1999	136 440	6,56
2000	146 835	6,71
2001	161 300	6,86
2002	178 923	7,26
2003	195 155	7,57
2004	209 270	7,43
2005	218 774	7,33
2006	226 810	7,04
2007	241 935	6,84
2008 ²⁾	259 245	7,01

*) Zahrnují veřejné výdaje (státní/územní rozpočty a výdaje zdravotních pojišťoven) a soukromé výdaje

*) *Data include public expenditure (state/regional budgets, exp. of health insurance corporations) and private spendings*

¹⁾ Podíl z HDP dle údajů ČSÚ zveřejněných do 30.6.2009

¹⁾ *GDP by CZSO as published till 30.6.2009*

²⁾ Předběžná data

²⁾ *Preliminary data*

Zdroj: MZ ČR, ČSÚ, výpočet ÚZIS ČR

Source: Ministry of Health, CZSO, calculation IHIS CR

2.1.2 Srovnání podílu celkových zdravotnických výdajů na HDP ve vybraných státech v %

*Comparison of the proportion of the total health expenditure
to GDP in selected countries (in %)*

Země <i>Country</i>	2003	2004	2005	2006	2007
Česká republika <i>Czech Rep.</i>	7,4	7,2	7,1	6,9	6,8
Austrálie <i>Australia</i>	8,5	8,8	8,7	8,7	.
Belgie <i>Belgium</i>	10,2	10,5	10,3	10,0	10,2
Dánsko <i>Denmark</i>	9,3	9,5	9,5	9,6	9,8
Finsko <i>Finland</i>	8,1	8,2	8,5	8,3	8,2
Francie <i>France</i>	10,9	11,0	11,1	11,0	11,0
Irsko <i>Ireland</i>	7,3	7,5	7,3	7,1	7,6
Island <i>Iceland</i>	10,4	9,9	9,4	9,1	9,3
Itálie <i>Italy</i>	8,3	8,7	8,9	9,0	8,7
Japonsko <i>Japan</i>	8,1	8,0	8,2	8,1	.
Kanada <i>Canada</i>	9,8	9,8	9,9	10,0	10,1
Korea <i>Korea</i>	5,6	5,7	6,1	6,5	6,8
Lucembursko <i>Luxembourg</i>	7,5	8,1	7,7	7,3	.
Maďarsko <i>Hungary</i>	8,3	8,0	8,3	8,1	7,4
Německo <i>Germany</i>	10,8	10,6	10,7	10,5	10,4
Nizozemsko <i>Netherlands</i>	9,8	10,0	9,8	9,7	9,8
Norsko <i>Norway</i>	10,0	9,7	9,1	8,6	8,9
Polsko <i>Poland</i>	6,2	6,2	6,2	6,2	6,4
Portugalsko <i>Portugal</i>	9,7	10,0	10,2	9,9	.
Rakousko <i>Austria</i>	10,3	10,4	10,4	10,2	10,1
Řecko <i>Greece</i>	9,0	8,7	9,4	9,5	9,6
Slovensko <i>Slovakia</i>	5,8	7,2	7,0	7,3	7,7
Spojené království <i>United Kingdom</i>	7,8	8,1	8,2	8,5	8,4
Španělsko <i>Spain</i>	8,1	8,2	8,3	8,4	8,5
Švédsko <i>Sweden</i>	9,4	9,2	9,2	9,1	9,1
Švýcarsko <i>Switzerland</i>	11,3	11,3	11,2	10,8	10,8
USA <i>USA</i>	15,6	15,6	15,7	15,8	16,0

Zdroj: OECD Health Data červen 2009

Source: OECD Health Data June 2009

2.1.3 Výdaje na zdravotnictví veřejné a soukromé (v mil. Kč)
Health expenditure public and private (mill. CZK)

Rok Year	Veřejné výdaje / <i>Public expenditure</i>				Soukromé výdaje celkem ²⁾ <i>Private expenditure total²⁾</i>
	celkem ¹⁾ <i>total¹⁾</i>	v tom / <i>out of which</i>		v % z HDP <i>% of GDP</i>	
		ze státního a místních rozpočtů <i>state and regional budgets</i>	zdravotní pojišťovny <i>health insurance corp.</i>		
1990	30 052	30 052	x	5,19	1 200
1995	93 309	15 076	78 233	6,36	9 354
1996	102 400	12 641	89 759	6,17	10 540
1997	109 033	11 459	97 574	6,11	11 721
1998	119 267	11 769	107 498	6,08	12 662
1999	123 453	13 128	110 325	5,93	12 987
2000	132 962	17 170	115 792	6,07	13 873
2001	145 206	17 346	127 860	6,17	16 094
2002	162 297	20 279	142 018	6,59	16 626
2003	175 592	23 891	151 701	6,81	19 563
2004	184 825	21 495	163 330	6,57	24 445
2005	191 356	21 263	170 093	6,41	27 418
2006	197 027	22 851	174 200	6,11	29 783
2007	206 565	22 851	183 713	5,84	35 370
2008 ³⁾	219 119	18 527	200 592	5,93	40 126

¹⁾ Zahnuje výdaje ze státního a místních rozpočtů a výdaje zdravotních pojišťoven

¹⁾ *Figures include expenditure of state and regional budgets and expenditure of health insurance corporations*

²⁾ Rok 1990 a 2008 odhad ÚZIS ČR, 1995–1999 výdaje domácností na zdraví podle národních účtů ČSÚ, 2000–2007 výdaje domácností na zdraví podle zdravotnických účtů ČSÚ

²⁾ *The year 1990 and 2008 estimate of IHIS CR, 1995–1999 households expenditure on health by national accounts of CZSO, 2000–2007 household expenditure on health by health accounts of CZSO*

³⁾ Za rok 2008 předběžné údaje

³⁾ *Preliminary data for 2008*

Zdroj: MZ ČR, ČSÚ, výpočet ÚZIS ČR

Source: Ministry of Health, CZSO, calculation IHIS CR

**2.1.4 Meziroční přírůstky výdajů
na zdravotnictví celkem**
*Annual growth of health
expenditure total*

Rok Year	Mil. Kč Mill. CZK	%
2000	10 396	7,6
2001	14 464	9,8
2002	17 623	10,9
2003	16 232	9,1
2004	11 597	5,9
2005	9 504	4,5
2006	8 036	3,7
2007	15 126	6,7
2008 ¹⁾	17 310	7,2

Zdroj: výpočet ÚZIS ČR
Source: calculation IHIS CR

**2.1.5 Meziroční přírůstky soukromých
výdajů na zdravotnictví**
*Annual growth of private
health expenditure*

Rok Year	Mil. Kč Mill. CZK	%
2000	886	6,8
2001	2 221	16,0
2002	532	3,3
2003	2 937	17,7
2004	2 364	12,1
2005	2 973	12,2
2006	2 365	8,6
2007	5 587	18,8
2008 ¹⁾	4 756	13,4

Zdroj: výpočet ÚZIS ČR
Source: calculation IHIS CR

2.1.6 Meziroční přírůstky veřejných výdajů na zdravotnictví
Annual growth of public health expenditure

Rok Year	Celkem Total		v tom / out of which			
			z veřejných rozpočtů public budgets		zdrav. pojišťovny health insurance corp.	
	mil. Kč mill. CZK	%	mil. Kč mill. CZK	%	mil. Kč mill. CZK	%
2000	9 509	7,7	4 042	30,8	5 467	5,0
2001	12 244	9,2	176	1,0	12 068	10,4
2002	17 091	11,8	2 933	16,9	14 158	11,1
2003	13 295	8,2	3 612	17,8	9 683	6,8
2004	9 233	5,3	-2 396	-10,0	11 629	7,7
2005	6 531	3,5	-232	-1,0	6 763	4,1
2006	5 671	3,0	1 565	7,4	4 107	2,4
2007	9 538	4,8	23	0,1	9 513	5,5
2008 ¹⁾	12 554	6,1	-4 324	-18,9	16 879	9,2

Zdroj: výpočet ÚZIS ČR
Source: calculation IHIS CR

¹⁾ Rok 2008 v tab. 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6 - předběžná data
¹⁾ The year 2008 in tables 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6 - preliminary data

2.1.7 Porovnání reálného vývoje celkových výdajů na zdravotnictví Evaluation and comparison of real development of total health expenditure

Rok Year	Meziroční přírůstek / Annual growth			Rozdíl bodů oproti nárůstu inflace Difference compared to inflation growth
	celkových výdajů na zdravotnictví of total health expenditure		spotřebitelských cen v % consumer prices in %	
	abs. v mld. Kč thous. mill. CZK	%		
2000	10,4	7,6	3,9	3,7
2001	14,5	9,8	4,7	5,1
2002	17,6	10,9	1,8	9,1
2003	16,2	9,1	0,1	9,0
2004	11,6	5,9	2,8	3,1
2005	9,5	4,5	1,9	2,6
2006	8,0	3,7	2,5	1,2
2007	15,1	6,7	2,8	3,9
2008 ¹⁾	17,3	7,2	6,3	0,9

Zdroj: výpočet ÚZIS ČR

Source: calculation IHIS CR

¹⁾ Předběžný údaj

¹⁾ Preliminary data

2.1.8 Porovnání reálného vývoje veřejných výdajů na zdravotnictví Evaluation and comparison of real development of public health expenditure

Rok Year	Meziroční přírůstek / Annual growth			Rozdíl bodů oproti nárůstu inflace Difference compared to inflation growth
	celkových veřejných výdajů na zdravotnictví of total public health expenditure		spotřebitelských cen v % of consumer prices in %	
	abs. v mld. Kč in thous. mill. CZK	v % in %		
2000	9,5	7,7	3,9	3,8
2001	12,2	9,2	4,7	4,5
2002	17,1	11,8	1,8	10,0
2003	13,3	8,2	0,1	8,1
2004	9,2	5,3	2,8	2,5
2005	6,5	3,5	1,9	1,6
2006	7,8	3,0	2,5	0,5
2007	8,8	4,8	2,8	2,0
2008 ¹⁾	8,8	6,1	6,3	-0,2

Zdroj: výpočet ÚZIS ČR

Source: calculation IHIS CR

¹⁾ Předběžný údaj

¹⁾ Preliminary data

2.1.9 Výdaje na zdravotnictví na 1 obyvatele (v Kč)
Health expenditure per capita (in CZK)

Rok Year	Celkem Total	v tom / out of which	
		veřejné výdaje public expenditure	soukromé výdaje private expenditure
2000	14 294	12 943	1 350
2001	15 679	14 115	1 564
2002	17 540	15 910	1 630
2003	19 130	17 212	1 918
2004	20 503	18 108	2 148
2005	21 377	18 698	2 395
2006	22 092	19 191	2 901
2007	23 437	20 011	3 426
2008 ¹⁾	24 856	21 009	3 847

Zdroj: výpočet ÚZIS ČR

Source: calculation IHIS CR

¹⁾ Předběžné údaje

¹⁾ Preliminary data

2.1.10 Vývoj výdajů na zdravotnictví (2000 = 100)
Trend of health expenditure (2000 = 100)

Rok Year	Výdaje celkem Total expenditure	Veřejné výdaje Public expenditure	Soukromé výdaje Private expenditure	Spotřebit. ceny Consumer prices
2000	100,0	100,0	100,0	100,0
2001	109,9	109,2	116,0	104,7
2002	121,9	122,1	119,8	106,7
2003	132,9	132,1	141,0	106,8
2004	142,5	139,0	176,2	109,7
2005	149,0	143,9	197,6	111,9
2006	154,5	148,2	214,7	114,7
2007	164,8	155,4	255,0	117,9
2008 ¹⁾	176,5	164,8	289,2	125,4

Zdroj: výpočet ÚZIS ČR

Source: calculation IHIS CR

¹⁾ Předběžné údaje

¹⁾ Preliminary data

2.1.11 Vývoj HDP a příspěvků na sociální zabezpečení placených státem
Trend of GDP and of social security contributions paid by the state

Rok Year	HDP GDP		Platby státu State contributions		Platby státu jako % z HDP State contributions as % of GDP
	mld. Kč thous. mill. CZK	index 1995 = 100	mld. Kč thous. mill. CZK	index 1995 = 100	
1995	1 466,5	100,0	13,2	100,0	0,90
1996	1 683,3	114,8	16,4	124,8	0,97
1997	1 811,1	123,5	18,7	142,1	1,03
1998	1 996,5	136,1	23,4	177,7	1,17
1999	2 080,8	141,9	27,4	208,3	1,32
2000	2 189,2	149,3	27,5	208,7	1,26
2001	2 352,2	160,4	29,0	220,5	1,23
2002	2 464,4	168,0	30,6	232,2	1,24
2003	2 577,1	175,7	32,5	246,9	1,26
2004	2 814,8	191,9	33,5	253,8	1,19
2005	2 983,9	203,5	33,7	255,3	1,13
2006	3 222,4	219,7	42,3	320,5	1,31
2007	3 535,5	241,1	47,5	359,8	1,34
2008	3 696,4	252,1	47,3	358,3	1,28

Zdroj: ČSÚ (HDP) a MZ (platby státu), výpočet ÚZIS ČR

Source: CZSO (GDP) and Ministry of Health (State contributions), calculation IHIS CR

2.2. Průměrné mzdy

Average wages

2.2.1 Průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví *) (v Kč)

Average monthly wages in health service *) (in CZK)

Rok <i>Year</i>	Celkem <i>Total</i>	Lékaři <i>Physicians</i>	Farma- ceuti <i>Pharma- cists</i>	SZP ¹⁾ <i>Paramedical personnel ¹⁾</i>	Všeob.sestry, porodní asistentky <i>General nurses, midwives</i>
1995	7 360	15 163	14 013	7 659	x
1996	8 416	17 262	16 338	8 300	x
1997	9 428	19 733	18 115	9 090	x
1998	9 994	21 141	20 279	9 481	x
1999	10 666	22 606	24 199	10 107	x
2000	11 390	25 288	22 000	10 885	x
2001	12 458	27 593	24 246	11 876	x
2002	13 558	30 361	25 122	12 988	x
2003	14 458	32 546	28 698	13 802	x
2004	15 922	35 136	29 350	x	15 052
2005	16 786	37 659	29 621	x	15 750
2006	18 254	39 962	32 202	x	17 023
2007	19 621	40 549	34 108	x	18 873
2008	21 386	43 767	37 819	x	20 504

*) V organizacích s odměňováním podle zákona č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, od roku 2007 odměňování podle platných předpisů o mzdě

*) *In establishments with remuneration as per Act No. 1/1992 Sb incl. updating amendments, since 2007 remuneration by regulations on salaries.*

¹⁾ Do 2003 střední zdravotničtí pracovníci

¹⁾ *Till 2003 paramedical personnel*

Pozn.: Od roku 2004 platí zákon č. 96/2004 Sb. o nelékařských povoláních (změna kategorií pracovníků)

Remark: Since 2004 the new Act. No. 96/2004 Coll. in force (new categories of employees)

Zdroj: ÚZIS ČR

Source: IHIS CR

2.2.2 Průměrné měsíční mzdy zaměstnanců ve zdravotnictví *) (v Kč)
Average monthly wages of employees in health service *) (in CZK)

1/2

Kategorie ¹⁾ <i>Category</i> ¹⁾	2005	2006	2007	2008
Lékaři a zubní lékaři <i>Physicians and dentists</i>	38 668	42 287	43 353	45 781
Farmaceuti / <i>Pharmacists</i>	33 777	36 560	37 308	38 989
Všeobecné sestry a porodní asistentky <i>General nurses, midwives</i>	18 787	21 298	22 990	24 221
Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ZPBD) <i>Other paramedical workers with professional qualification (PWPO)</i>	20 341	22 693	23 531	24 663
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ) <i>Paramedical workers with professional and specialised qualifications (PWSQ)</i>	19 888	22 433	24 168	25 227
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD) <i>Health care workers pursuing profession under professional supervision or direct guidance</i>	13 904	15 243	16 413	17 258
Jiní odborní pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (JOP) bez VŠ <i>Other professional workers in health care (not university level)</i>	20 584	22 432	23 940	24 085
Pedagogičtí pracovníci ²⁾ <i>Pedagogical workers</i> ²⁾	21 762	22 211	23 836	23 922

2.2.2 Průměrné měsíční mzdy zaměstnanců ve zdravotnictví *) (v Kč)
Average monthly wages of employees in health service *) (in CZK)

2/2

Kategorie ¹⁾ <i>Category ¹⁾</i>	2005	2006	2007	2008
Technicko-hospodářští pracovníci <i>Technical and economic personnel</i>	18 852	20 463	22 065	23 566
Dělníci a pomocní pracovníci <i>Workers and operational personnel</i>	10 999	11 690	12 579	13 375
Celkem <i>Total</i>	19 833	22 058	23 513	24 867

*) V příspěvkových a rozpočtových organizacích s odměňováním podle zákona č. 143/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, od roku 2007 odměňování dle platných předpisů o platu

*) *In establishments with subsidies and budgetary establishments with remuneration as per Act No. 143/1992 Coll. incl. updating amendments, since 2007 remuneration by current regulations on wage schedule*

¹⁾ Od roku 2004 platí nový zákon č. 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických povoláních

¹⁾ *Since 2004 a new Act No. 96/2004 Coll. about non-medical health professions in force*

²⁾ Bez lékařských fakult a zdravotnického školství

²⁾ *Without medical faculties and paramedical schools*

Zdroj: ÚZIS ČR

Source: IHIS CR

2.3 Zdravotní pojišťovny Health insurance corporations

2.3.1 Náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči Health care costs of health insurance corporations

Náklady na zdravotní péči <i>Health care costs</i>	2004	2005	2006	2007	2008	
	mil. Kč <i>mill. CZK</i>	mil. Kč <i>mill. CZK</i>	mil. Kč <i>mill. CZK</i>	mil. Kč <i>mill. CZK</i>	mil. Kč <i>mill. CZK</i>	podíl v % <i>share %</i>
Celkem / <i>Total</i>	155 553	163 543	166 902	180 657	190 294	100,0
v tom na: ambul.péči <i>out of which: out-patient care</i>	27 688	29 215	30 947	34 444	38 322	.
- ambulatní péči praktických lékařů <i>- out-patient care of GP</i>	7 462	7 579	8 166	8 581	10 118	5,3
- ambulatní péči ostatních specialistů <i>- out-patient care of other specialists</i>	20 226	21 636	22 781	25 863	28 204	14,8
- na ústavní péči <i>- in patient care</i>	72 221	76 924	83 547	92 202	98 110	51,6
- na stomatolog. péči <i>- stomatolog.care</i>	8 543	8 606	8 502	9 038	9 191	4,8
- na léky a ZP <i>- drugs and medical aids</i>	39 998	41 799	38 563	38 913	38 519	20,2
- ostatní náklady ¹⁾ <i>- other expenditures ¹⁾</i>	7 103	6 999	5 344	6 060	6 150	3,3
Preventivní programy <i>Preventive programmes</i>	842	796	497	802	1 794	x

¹⁾ Zahnují náklady na lázeňskou péči, léčení v zahraničí, dopravu, záchrannou zdravotnickou službu, péči v ozdravovnách, náklady vůči Centru mezistátních úhrad a ostatní náklady na zdravotní péči

¹⁾ *Include costs on balneal care, health care abroad, transport, fast aid service, therapeutic institutes, costs paid to the Interstate Health Insurance Clearing Centre and other health care costs*

Zdroj: ČSÚ
Source: CZSO

2.3.2 Vývoj hospodaření systému veřejného zdravotního pojištění (mil. Kč)
Trend of economic results of public health insurance system (mill. CZK)

Vybrané ukazatele <i>Selected indicators</i>	2004	2005	2006	2007	2008 ¹⁾
Příjmy zdravotního pojištění celkem <i>earnings of insurance fees total</i>	157 053	168 881	182 833	202 808	211 360
v tom: inkaso pojistného po přerozdělení <i>out of which: insurance fee income after reallocation</i>	154 176	164 645	180 370	199 792	207 425
z toho: ze státního rozpočtu na nevýdělečné pojištění <i>out of which from state budget for pers. without taxable income</i>	33 483	34 369	42 309	47 789	47 159
ostatní příjmy a výnosy <i>other earnings and revenues</i>	2 550	4 064	2 227	2 688	3 542
výnosy z komerční činnosti, smluvního pojištění a připojištění <i>revenues of commercial activity, contractual insurance and supplementary insurance</i>	302	113	133	133	117
Výdaje zdravotního pojištění <i>Health insurance expenditure</i>	156 811	168 417	180 011	185 610	200 592
v tom: výdaje na zdravotní péči <i>out of which health care expenditure</i>	151 311	162 575	174 485	179 527	193 528
provozní režie <i>running costs</i>	5 272	5 580	5 185	5 707	6 638
náklady na celkovou komerční činnost <i>costs on total commercial activity</i>	162	82	72	64	51
Saldo příjmů a výdajů <i>Incomes/expenditure balance</i>	242	464	2 822	17 198	10 768

¹⁾ Předběžné údaje

¹⁾ Preliminary data

Zdroj: MZ ČR, MF ČR - Souhrnné hodnocení systému veřejného zdravotního pojištění

Source: Ministry of Health, Ministry of Finance - Summary Report on Public Health Insurance

2.3.3 Struktura nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči podle segmentů péče (v mil. Kč)

Structure of health care costs of health insurance corporations by type of health care (in mil. CZK)

Zdravotní péče Health Care	2004	2005	2006	2007	2008 ¹⁾
ambulantní péče <i>out-patient care</i>	36 228	37 860	39 598	43 431	48 164
ústavní péče <i>in-patient care</i>	72 238	76 542	83 688	92 378	99 184
v tom nemocnice <i>of which hospitals</i>	64 228	68 125	74 424	81 917	89 370
lázeňská péče <i>balneal care</i>	3 335	3 142	2 783	2 984	2 862
péče v ozdravovnách <i>care in convalesc. homes</i>	89	74	57	52	39
doprava <i>transport</i>	1 298	1 278	1 228	1 271	1 478
zdravotnická záchranná služba <i>fast aid service</i>	919	915	1 284	1 432	1 423
léky vydané na recepty <i>prescription drugs</i>	35 778	37 181	33 942	33 568	32 748
zdravot. prostředky na poukazy <i>medical aids on coupons</i>	4 230	4 536	4 498	5 168	5 643
léčení v zahraničí <i>treatmen abroad</i>	45	68	126	270	300
ostatní náklady na zdravotní péči vč. nákladů na zdr.péči z jiných fondů ²⁾ <i>other health care costs incl. health care costs covered from other funds ²⁾</i>	1 340	2 334	488	805	1 815
Celkem <i>Total</i>	156 258	163 930	167 532	181 358	193 669

¹⁾ Předběžné údaje

¹⁾ Preliminary data

²⁾ Včetně ostatních nákladů na zdravotní péči hrazených i z jiných fondů než ze základního fondu zdravotní péče

²⁾ Incl. other health care costs covered from other funds than the basic fund of health care

Zdroj: MZ ČR, MF ČR - Souhrnné hodnocení systému veřejného zdravotního pojištění

Source: Ministry of Health, Ministry of Finance - Summary Report on Public Health Insurance

2.3.4 Struktura vybraných nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči podle segmentů péče (v %)

Structure of selected health care costs of health insurance corporations
by type of health care (in %)

Zdravotnická zařízení <i>Health establishment</i>	2004	2005	2006	2007	2008 ¹⁾
Ambulantní ZZ celkem <i>out-patient care total</i>	23,2	23,1	23,6	23,9	24,9
z toho praktičtí lékaři <i>out of which general practitioners</i>	4,8	4,6	4,9	4,7	5,2
stomatologie <i>stomatologists</i>	5,5	5,3	5,0	5,0	4,7
ambulantní specialisté ²⁾ <i>ambulatory specialists ²⁾</i>	7,4	7,6	7,8	7,4	7,7
gynekologové <i>gynaecologists</i>	.	.	.	1,3	1,5
Ústavní péče <i>In-patient health establishments</i>	46,2	45,7	50,0	50,9	51,2
z toho nemocnice <i>out of which hospitals</i>	41,1	41,6	44,4	45,2	46,1
Lázně, ozdravovny <i>Balneal & convalesc. homes</i>	2,2	2,0	1,7	1,7	1,5
Doprava / Transport	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8
Zdravotnická záchranná služba <i>Health emergency service</i>	0,6	0,6	0,7	0,8	0,7
Léky vydané na recepty <i>Prescription drugs</i>	22,9	22,7	20,3	18,5	16,9
ZP na poukazy <i>Medical aids on coupons</i>	2,7	2,8	2,7	2,8	2,9

¹⁾ Předběžné údaje

¹⁾ Preliminary data

²⁾ Bez gynekologů

²⁾ Without gynaecologists

Pozn.: Součet nedosahuje 100 %, není uvedeno: náklady na léčení v zahraničí a ostatní náklady

Remark: The sum does not amount to 100 %, the break-down does not contain costs
of treatment abroad and other health expenditure

Zdroj: MZ z výkazů zdravotních pojišťoven

Source: Ministry of Health from records of health insurance corporations

**2.3.5 Průměrné náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči
 na jednoho pojištěnce dle druhu poskytované péče (v Kč)**
*Average health care costs of the health insurance corporations
 per one insured by type of health care (in CZK)*

Zdravotnická zařízení <i>Health establishments</i>	2004	2005	2006	2007	2008 ¹⁾
Ambulantní ZZ celkem <i>out-patient care total</i>	3 514	3 677	3 845	4 207	4 647
z toho praktičtí lékaři <i>out of which general practitioners</i>	725	739	796	832	980
stomatologie <i>stomatologists</i>	829	835	821	875	883
ambulantní specialisté ²⁾ <i>ambulatory specialists²⁾</i>	1 127	1 204	1 262	1 302	1 433
gynekologové <i>gynaecologistst</i>	.	.	.	240	288
Lůžková ZZ (včetně LDN) <i>In-patient health establishments incl. long term in-patient establ.</i>	7 007	7 434	8 127	8 948	9 569
z toho nemocnice <i>out of which hospitals</i>	6 230	6 616	7 227	7 935	8 622
Lázně, ozdravovny <i>Balneal & convalesc. homes</i>	333	312	276	294	280
Doprava / Transport	126	124	119	123	143
Zdravotnická záchranná služba <i>Health emergency service</i>	89	89	109	139	137
Léky vydané na recepty <i>Drugs on prescriptions</i>	3 471	3 611	3 296	3 252	3 160

**2.3.5 Průměrné náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči
na jednoho pojištěnce dle druhu poskytované péče (v Kč)**
*Average health care costs of the health insurance corporations
per one insured by type of health care (in CZK)*

Zdravotnická zařízení <i>Health establishments</i>	2004	2005	2006	2007	2008 ¹⁾
ZP na poukazy <i>Medical aids on coupons</i>	410	441	437	501	544
Průměrně na 1 pojištěnce <i>Average per one insured</i>	15 158	15 921	16 269	17 567	18 685

¹⁾ Předběžné údaje

¹⁾ Preliminary data

²⁾ Bez gynekologů

²⁾ Without gynaecologists

Pozn.: Součet nedosahuje 100 %, neobsahuje náklady na léčení v zahraničí a ostatní náklady

*Remark: The sum does not amount to 100 %, the break-down does not contain costs of treatment abroad
and other health expenditure*

Zdroj: MZ, výkazy zdravotních pojišťoven, výpočet ÚZIS ČR

Source: Ministry of Health, records of health insurance corporations, calculation IHIS CR

**2.3.6 Průměrné náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči
 na jednoho pojištěnce dle věkové struktury (v Kč) 2005–2007**
*Average health care costs of health insurance corporations
 per one insured by age-groups (in CZK) in 2005–2007*

Věková skupina <i>Age group</i>	2005		2006		2007	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
0–4	13 700	11 962	14 740	12 642	15 084	13 424
5–9	8 231	7 316	8 291	7 297	8 150	7 240
10–14	7 902	7 698	7 774	7 722	8 097	8 288
15–19	6 847	8 572	7 011	8 604	7 221	9 010
20–24	6 021	8 648	6 051	8 723	6 265	8 922
25–29	6 632	11 504	6 676	11 610	7 231	12 422
30–34	7 372	11 626	7 333	12 158	7 544	12 840
35–39	8 271	11 670	8 390	11 804	8 334	12 101
40–44	9 797	12 421	9 977	12 765	10 347	13 216
45–49	13 031	15 472	12 537	15 372	13 225	16 171
50–54	17 967	18 896	17 626	18 922	18 178	19 994
55–59	23 709	21 546	24 044	21 387	24 747	22 676
60–64	29 626	25 426	30 539	25 771	30 358	26 183
65–69	35 787	30 171	37 425	30 225	37 081	31 531
70–74	44 281	36 516	44 714	36 323	46 787	39 182
75–79	47 936	40 273	49 699	41 270	51 048	44 079
80–84	48 147	42 437	49 389	43 977	51 008	46 584
85 a více / <i>and more</i>	45 399	44 718	49 741	48 264	48 279	48 614
Průměr / <i>Average</i>	15 463	17 644	15 817	17 976	16 418	19 029

Zdroj: Analýza zdravotnických účtů ČR, Český statistický úřad

Source: Analysis of the Health Accounts of the Czech Republic, Czech Statistical Office

2.4. Léky

Medicaments

2.4.1 Vývoj objemu distribuovaných léčivých přípravků

Trend of the volume of distributed medicaments

Rok Year	Celkem v mld. Kč Total in thous. mill. CZK	Počet balení v mil. No. of packings in mill.	DDD/1000/d ¹⁾	Na 1 obyvatele v Kč Per 1 inhabitant in CZK
1990	6,26	344,4	864	605
1995	25,64	332,2	945	2 482
1996	28,18	325,6	986	2 732
1997	30,06	317,9	1 045	2 917
1998	33,32	320,4	1 105	3 236
1999	36,44	339,3	1 188	3 544
2000	38,39	331,6	1 196	3 737
2001	44,24	342,9	1 276	4 300
2002	48,03	338,3	1 317	4 709
2003	52,22	346,0	1 211	5 118
2004	56,99	338,8	1 221	5 581
2005	64,89	369,0	1 363	6 349
2006	58,97	320,0	1 252	5 753
2007	67,16	343,1	1 424	6 528
2008	72,75	317,7	1 327	7 008

Zdroj: Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL)

Source: State Institute for Drug Control (SUKL)

Upozornění: Finanční údaje v tabulkách 2.4.1 až 2.4.6 vztahující se k lékům jsou dle metodiky SÚKL včetně DPH a včetně maximální povolené obchodní přírážky

Notice: Financial data in the table 2.4.1 till 2.4.6 concerning medicaments are by the methodology of SUKL incl. VAT and maximum whole-and retail-sale margin

2.4.2 Distribuovaná léčiva podle ATC skupin
Distributed medicaments by ATC groups

ATC skupina léčiv <i>ATC group</i>	Celkem v mil. Kč / <i>Total mill. CZK</i>					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
A Zaživací trakt a metabolismus <i>Aliment. tract and metabolism</i>	5 985	6 110	6 975	6 718	7 532	8 121
B Krev a krvetvorné orgány <i>Blood/blood forming organs</i>	3 844	4 448	4 880	4 690	5 295	5 324
C Kardiovaskulární soustava <i>Cardiovascular system</i>	10 375	11 107	11 817	10 370	12 032	11 982
D Dermatologika <i>Dermatological products</i>	1 364	1 344	1 464	1 293	1 430	1 439
G Gynekologický a močový trakt <i>Genitourinary system</i>	3 224	3 395	3 772	3 721	4 217	4 536
H Hormonální soustava <i>Hormonal system</i>	881	1 112	1 277	1 152	1 151	1 272
J Antibiotika, chemoterapeutika <i>Antibiotics,chemotherapeutics</i>	4 190	4 129	4 841	4 443	4 945	5 925
L Antineoplastika <i>Antineoplastics</i>	5 472	7 093	8 506	7 762	9 102	11 035
M Muskuloskeletální soustava <i>Musculoskeletal system</i>	3 477	3 612	3 964	3 603	4 033	4 245
N Nervová soustava <i>Nervous system</i>	6 291	6 660	7 887	7 434	8 538	9 147
P Antiparazitika <i>Antiparasitic products</i>	41	44	54	66	83	78
R Respirační soustava <i>Respiratory system</i>	4 564	5 170	6 233	4 695	5 419	5 774
S Smyslové orgány <i>Sensory organs</i>	679	764	897	832	986	1 111
V Varia (diagnost., výživa atd.) <i>Varia (diagnost.,nutrition etc.)</i>	1 827	1 986	2 094	1 902	2 013	2 757
Celkem <i>Total</i>	52 214	56 974	64 570	58 970	67 160	72 746

Zdroj: Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL)
Source: State Institute for Drug Control (SUKL)

2.4.3 Distribuovaná léčiva podle ATC skupin - dle počtu balení
Distributed medicaments by ATC groups - in No. of packings

ATC skupina léčiv <i>ATC groups</i>	Počet balení v mil. ks / <i>No. of packings in mill. pieces</i>					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
A Zaživací trakt a metabolismus <i>Aliment.tract and metabolism</i>	46,5	44,9	48,1	42,0	43,9	41,1
B Krev a krevetvorné orgány <i>Blood / blood forming organs</i>	30,5	31,2	30,3	26,8	26,6	24,6
C Kardiovaskulární soustava <i>Cardiovascular system</i>	69,6	68,4	74,4	67,3	75,2	65,2
D Dermatologika <i>Dermatological products</i>	17,3	16,6	17,6	15,6	16,6	15,4
G Gynekologický a močový trakt <i>Genitourinary system</i>	8,6	8,4	8,9	8,6	9,3	9,1
H Hormonální soustava <i>Hormonal system</i>	4,1	4,0	4,6	4,3	4,9	4,5
J Antibiotika, chemoterapeutika <i>Antibiotics,chemotherapeutics</i>	15,2	13,3	14,9	13,9	14,6	14,9
L Antineoplastika <i>Antineoplastics</i>	2,7	2,7	2,9	2,5	2,7	2,4
M Muskuloskeletální soustava <i>Musculoskeletal system</i>	30,2	29,3	32,2	30,0	32,8	31,1
N Nervová soustava <i>Nervous system</i>	64,1	58,0	63,7	58,0	62,5	57,7
P Antiparazitika <i>Antiparasitic products</i>	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
R Respirační soustava <i>Respiratory system</i>	38,6	41,8	47,6	31,7	34,3	32,5
S Smyslové orgány <i>Sensory organs</i>	7,5	9,3	9,8	7,0	7,5	7,2
V Varia (diagnost., výživa atd.) <i>Varia (diagnost.,nutrition etc.)</i>	10,7	10,4	12,3	9,7	11,7	11,8
Celkem <i>Total</i>	346,0	338,8	369,0	320,0	343,1	317,7

Zdroj: SÚKL
Source: SUKL

**2.4.4 Průměrná cena 1 balení
 léčiv (v Kč)**
*Average price of 1 package
 of drugs (in CZK)*

Rok <i>Year</i>	Kč <i>CZK</i>
1990	18,20
1995	77,20
1996	86,50
1997	94,60
1998	104,00
1999	107,40
2000	115,80
2001	129,00
2002	142,00
2003	150,90
2004	169,60
2005	175,00
2006	184,30
2007	195,80
2008	229,00

Zdroj: SÚKL
 Source: SUKL

**2.4.5 Podíl distribuovaných léčiv na
 celkových výdajích na zdravotnictví**
*Proportion of distributed medicaments
 in total health expenditure*

Rok <i>Year</i>	%
1990	20,0
1995	25,5
1996	25,5
1997	25,3
1998	25,5
1999	27,0
2000	27,1
2001	27,9
2002	28,5
2003	28,0
2004	27,3
2005	29,7
2006	26,0
2007	27,8
2008	28,1

Zdroj: SÚKL, výpočet ÚZIS ČR
 Source: SUKL, calculation IHIS CR

2.4.6 Dynamika vývoje objemu distribuovaných léčivých přípravků a výdajů na zdravotnictví celkem

*Trend of growth of volume of distributed medicaments
 and of volume of total health expenditures*

Rok <i>Year</i>	Přírůstek v % oproti předchozímu roku <i>Increase in % compared to previous year</i>	
	objem distribuovaných léčivých přípravků <i>volume of distributed medicaments</i>	výdaje na zdravotnictví celkem <i>total health expenditure</i>
1991	11,1	26,5
1992	33,9	15,5
1993	49,7	60,0
1994	51,8	18,3
1995	21,0	16,5
1996	9,9	10,0
1997	6,7	6,8
1998	10,8	9,3
1999	9,4	3,4
2000	5,4	7,6
2001	15,2	9,9
2002	8,6	10,9
2003	8,7	9,1
2004	9,1	5,9
2005	13,9	4,5
2006	-9,1	3,7
2007	13,9	6,7
2008	8,3	7,2

Zdroj: SÚKL, ÚZIS ČR, výpočet ÚZIS ČR
 Source: SUKL, IHIS CR, calculation IHIS CR

2.5 Lékárny a výdejny

Pharmacies and hand-out facilities

2.5.1 Počet lékáren a výdejen

Pharmacies and hand-out facilities

Zdravotnická zařízení <i>Health establishments</i>	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lékárny celkem ¹⁾ <i>Pharmacies total ¹⁾</i>	2 251	2 378	2 451	2 497	2 520	2 566
Výdejny prostředků zdrav.techniky <i>Medical aids hand-out facilities</i>	185	191	193	213	222	219

¹⁾ Lékárny včetně odloučených odd. výdeje léčiv

¹⁾ *Pharmacies incl. detached units*

Zdroj: ÚZIS ČR

Source: IHIS CR

2.5.2 Počet obyvatel na 1 lékárnou *)

Number of inhabitants per one pharmacy *)

Rok <i>Year</i>	Počet obyvatel <i>No. of inhabitants</i>	Index (1990 = 100)
1990	11 303	100,0
1995	7 825	69,2
2000	5 877	52,0
2001	4 839	42,8
2002	4 527	40,1
2003	4 453	39,4
2004	4 298	38,0
2005	4 182	37,0
2006	4 120	36,4
2007	4 119	36,4
2008	4 079	36,1

*) Lékárny a výdejny léčiv (OOVL)

*) *Pharmacies and hand-out facilities of pharmaceuticals*

Zdroj: ÚZIS ČR

Source: IHIS CR

2.5.3 Lékárenská péče celkem
Pharmaceutical service total

	Počet dokladů v tis. / <i>No. of forms in thous.</i>					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Léčiva / <i>Medicaments</i>	x	x	x	x	x	x
recepty / <i>prescriptions</i>	94 332	94 237	93 477	89 403	90 002	68 841
žádanky a objednávky na léčiva <i>orders of drugs</i>	1 509	1 670	1 729	1 759	1 736	1 706
zdravotnické prostředky <i>medical aids</i>	x	x	x	x	x	x
poukazy na ZP <i>coupons for medical aids</i>	2 707	2 941	3 164	3 042	3 086	2 914
žádanky a objednávky na ZP <i>orders for medical aids</i>	263	368	391	409	297	390
Lékárny a výdejny celkem <i>Total</i>	98 811	99 216	98 761	94 613	95 121	73 851

	Tržby v mil. Kč / <i>Revenues in mill. CZK</i>					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Léčiva celkem / <i>Medicaments total</i>	45 980	51 092	53 026	53 372	57 096	58 696
z toho / <i>of which</i>						
za recepty od zdrav. pojišťoven <i>for prescriptions from health</i>	30 601	34 331	35 234	33 039	32 219	31 231
za žádanky na léčiva od ZZ <i>for orders of hospitals</i>	6 031	6 156	6 359	7 902	10 261	11 538
Zdravotnické prostředky celkem <i>Medical aids total</i>	6 060	6 556	6 411	6 583	6 755	7 326
z toho / <i>of which</i>						
za poukazy od zdrav. pojišťoven <i>coupons for medical aids</i>	1 895	2 059	2 391	2 509	2 800	2 945
za žádanky na ZP od ZZ <i>for orders of hospitals</i>	3 467	3 786	3 387	3 364	3 146	3 526
Volný prodej léčiv (včetně doplatků) <i>Free sale of medicaments incl.</i> <i>supplement.payment to prescriptions</i>	9 019	10 144	11 089	12 065	13 902	15 163
Volný prodej ZP včetně doplatků k poukazům / <i>Free sale of medical</i> <i>aids incl.suppl.payments to coupons</i>	620	568	554	611	702	736
Lékárny a výdejny celkem <i>Total</i>	52 044	57 648	59 438	59 954	63 851	66 023

Zdroj: ÚZIS ČR

Source: IHIS CR

2.6 Lázeňská péče

Balneal care

2.6.1 Pacienti přijatí do lázeňských léčeben v letech 2004–2008

podle způsobu platby

Patients admitted to balneological institutes in 2004–2008 by mode of payment

Počet pacientů <i>Number of patients</i>	2004	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2004
	Počet dospělých / <i>No. of adult patients</i>					
Na náklady zdrav. pojištění <i>At expense of health insurance</i>	131 817	123 577	113 001	108 313	106 637	80,9
Plně na vlastní náklady: <i>Fully at own expense:</i>						
tuzemci / <i>nationals</i>	45 282	55 853	66 688	91 896	112 987	249,5
cizinci / <i>foreigners</i>	117 003	119 929	134 518	133 761	153 704	131,4
Celkem / <i>Total</i>	294 102	299 359	314 207	333 970	373 328	126,9
	Počet dorostu a dětí / <i>No. of adolescents and children</i>					
Na náklady zdrav. pojištění <i>At expense of health insurance</i>	14 944	14 385	12 518	12 328	9 721	65,0
Plně na vlastní náklady: <i>Fully at own expense:</i>						
tuzemci / <i>nationals</i>	19	9	68	44	54	284,2
cizinci / <i>foreigners</i>	193	545	285	201	311	161,1
Celkem / <i>Total</i>	15 156	14 939	12 871	12 573	10 086	66,5
	Celkem počet pacientů / <i>No. of patients total</i>					
Na náklady zdrav. pojištění <i>At expense of health insurance</i>	146 761	137 962	125 519	120 641	116 358	79,3
Celkem plně na vlastní náklady: <i>Fully at own expense total:</i>						
tuzemci / <i>nationals</i>	45 301	55 862	66 756	91 940	113 041	249,5
cizinci / <i>foreigners</i>	117 196	120 474	134 803	133 962	154 015	131,4
Celkem pacientů / <i>Patients total</i>	309 258	314 298	327 078	346 543	383 414	124,0
Úhrady zdravotních pojišťoven za lázeňskou péči v mil. Kč <i>Expense of health insurance on balneological care in mill. CZK</i>	3 335	3 142	2 783	2 984	2 862	85,8

Zdroj: ÚZIS ČR

Source: IHIS CR

Značky použité v tabulkách

Ležatá čárka (-)	v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
Nula (0; 0,0; 0,00)	znamená, že se jev vyskytl, ale hodnota vypočteného ukazatele je menší než polovina jednotky použité v tabulce
Tečka (.)	na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
Ležatý křížek (x)	značí, že zápis není možný z logických důvodů

Symbols in the tables

<i>dash (-)</i>	<i>in place of a number indicates that the phenomenon did not occur</i>
<i>0 or 0,0 or 0,00</i>	<i>indicates that the phenomenon occurred, but the value of calculated indicator is less than half of unit used in table</i>
<i>dot (.)</i>	<i>in place of a number indicates that the number is not available or cannot be relied on</i>
<i>skew cross (x)</i>	<i>indicates that the entry is not applicable for logical reasons</i>

Zkratky použité v publikaci

ATC	Anatomicko - Terapeuticko - Chemická skupina v systému třídění léčiv
ČSÚ	Český statistický úřad
DDD/1000/d	denní definovaná dávka na 1000 obyvatel a den
HDP	hrubý domácí produkt
LDN	léčebna dlouhodobě nemocných
MPSV ČR	Ministersvo práce a sociálních věcí ČR
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví ČR
NH	národní hospodářství
NZIS	Národní zdravotnický informační systém
NZP	nižší zdravotničtí pracovníci (od r. 2004 ZPOD)
OECD	<i>Organization of Economic Cooperation and Development</i> Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OKEČ	Odvětвовá klasifikace ekonomických činností
OOVL	odloučené oddělení výdeje léčiv
OZPBD	ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí
PP	přepočtený počet
PPS	umělá měnová jednotka pro vyrovnání kupní síly národních měn
PZP	pomocní zdravotničtí pracovníci (od r. 2004 ZPOD)
SPBD	sestry a porodní asistentky (od r. 2004)
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv
SZM	speciální zdravotnický materiál
SZP	střední zdravotničtí pracovníci
THP	technicko - hospodářští pracovníci
ÚZIS ČR	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZP	zdravotnické prostředky
ZPoj	zdravotní pojišťovna
ZT	zdravotnická technika
ZZ	zdravotnické zařízení

Abbreviations

<i>ATC</i>	<i>Anatomical Therapeutic Chemical (Classification Index) (drugs sorting)</i>
<i>CR</i>	<i>Czech Republic</i>
<i>CZSO</i>	<i>Czech Statistical Office</i>
<i>CZK</i>	<i>Czech crown</i>
<i>DDD/1000/d</i>	<i>daily defined doses per 1000 inhabitants per day (medicaments consumption)</i>
<i>GDP</i>	<i>Gross Domestic Product</i>
<i>GHIC</i>	<i>General Health Insurance Company</i>
<i>GP</i>	<i>general practitioner</i>
<i>HWUS</i>	<i>health care workers pursuing paramedical profession under professional supervision or direct guidance</i>
<i>IHIS CR</i>	<i>Institute of Health Informations and Statistics of the Czech Republic</i>
<i>incl.</i>	<i>including</i>
<i>MLSA</i>	<i>Ministry of Labour and Social Affairs</i>
<i>OECD</i>	<i>Organization of Economic Cooperation and Development</i>
<i>PPS</i>	<i>Purchasing Power Standard - artificial currency unit for mutual compensation of purchasing power differences of national currency units</i>
<i>PWPQ</i>	<i>paramedical workers with professional qualifications</i>
<i>PWSQ</i>	<i>paramedical workers with professional and specialised qualifications</i>
<i>SUKL</i>	<i>State Institute for Drug Control</i>
<i>WHO</i>	<i>World Health Organisation</i>
<i>FTE</i>	<i>full time equivalent</i>

Komentář k tabulkové části (s využitím podkladů ČSÚ)
Comments to Tables (based on CZSO materials)

Hrubý domácí produkt (HDP): Souhrn hodnot přidaných zpracováním ve všech odvětvích v činnostech považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tj. včetně služeb tržní i netržní povahy). Pro údaje od roku 1995 používána metodika Eurostatu.

Gross Domestic Product (GDP): *Total value added by all sectors in the national economy that are considered productive by the national accounting system (i.e. including market and non-market services). The data starting with the year 1995 are revised as per Eurostat methodology.*

Deflátor HDP: poměr HDP v běžných cenách k HDP ve stálých cenách.

GDP Deflator: *the ratio of GDP in current prices to GDP in constant prices.*

Index spotřebitelských cen: srovnání cen spotřebního koše cca 730 vybraných druhů zboží a služeb placených obyvatelstvem za dvě období podle výsledků statistiky rodinných účtů.

Consumer prices index: *comparison of prices of the consumer basket of about 790 sorts of goods and services paid by the population in two specified periods; based on the structure of household expenditures (family budget statistics).*

Index reálné mzdy: podíl indexu průměrné hrubé měsíční nominální mzdy a indexu spotřebitelských cen za shodné období.

Real Wage Index: *average gross monthly nominal wage index divided by the consumer price index measured in the same interval.*

Směnný kurz Kč/USD: průměr denních nominálních kurzů koruny vůči dolaru za rok.

Conversion Rate CZK/USD: *annual average of the daily nominal exchange rates of CZK to US dollar.*

HDP v paritě kupní síly: přepočtení Kč/PPP přizpůsobený kupní síle domácí měny podle daného spotřebního koše, použity kurzy Kč/PPP dle ČSÚ, červen 2009.

GDP in Purchasing Power Parity: *conversion rate CZK/PPP adjusted to purchasing power of the local currency as per the given consumer basket; for the respective tables in this publication the CZK/PPP rates of the CZSO series of June 2009 have been used.*

Střední stav obyvatelstva: počet obyvatel k půlnoci 30.6./1.7. sledovaného roku.

Mid-Year Population: *population level at midnight 30th June/1st July of the particular year.*

Míra nezaměstnanosti (metodika MPSV): podíl neumístěných uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce k součtu zaměstnaných (z výběrového šetření pracovních sil - ČSÚ, klouzavý roční průměr) + neumístěných uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce (MPSV, klouzavý roční průměr).

Unemployment Rate (methodology of Ministry of Labour and Social Affairs): ratio of job applicants registered with labour offices to the sum of total employment (by Labour Force Sample Survey performed by CZSO, yearly moving average) plus job applicants registered with labour offices (Ministry of Labour and Social Affairs, yearly moving average).